

مسابقه کتابخوانی

جرعه مهدوی

ویژه استان یزد

به مناسبت نیمه شعبان سالروز ولادت حضرت مهدی موعود (عج)

برگزاری مسابقه به صورت آنلاین : جمعه ۴ اسفند ۱۴۰۲ :: ساعت ۱۹ تا ۲۰

جوایز

بخش عمومی : ۲۰ کارت هدیه ۵.۰۰۰.۰۰۰ ریالی
بخش فرهنگیان : ۱۰ کارت هدیه ۵.۰۰۰.۰۰۰ ریالی

محتوای مسابقه

۲۵ شماره هفته نامه جرعه مهدوی (۲۵ برگ)

اطلاعات بیشتر و دریافت فایل هفته نامه:
mahdaviat.ir/jma1402

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
شهرداری یزد

بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود (عج)
استان یزد

بنیاد مسیحی حضرت علی (ع)
استان یزد

فرج مهدوی

شماره ۲۶ مورخ ۱۴۰۲/۰۵/۱۴
مرحله هفتم

برگرفته از کتاب
«آفتاب مهر» (دفتر اول)
«یکصد و ده پرسش و پاسخ مهدوی
جمعی از محققین مرکز تخصصی مهدویت»

باسمه تعالی

پرسش‌ها و پاسخ‌ها در مهدوی

پرسش: آیا با توجه به شرایط کنونی جهان، زمینه‌ها و شرایط برای ظهور امام مهدی (عج) آماده است؟

پاسخ: برای تحقق امر فرج حضرت ولی عصر (ع) باید دست کم چهار شرط فراهم باشد، تا خداوند اذن ظهور را صادر فرماید. دو شرط از شروط چهارگانه تحقق یافته است. دین مقدس اسلام که دربردارنده طرح و برنامه حرکتی امام زمان (عج) است، بر وجود مقدس پیامبر اسلام نازل شد. همچنین وجود مقدس امام مهدی (عج) که رهبر قیام بزرگ جهانی است، در سال ۲۵۵ ق به دنیا آمد.

اما تشخیص این که آیا سایر شرایط فراهم شده و جهان، آماده پذیرش و ظهور حضرت هست، امری مشکل و به بیان دقیق‌تر، از دسترس علم بشری بیرون است. حقیقتاً، ما نمی‌دانیم که شمار یاران امام زمان (عج) کامل شده است یا نه؟ ما در شرایط کنونی جهان، امیدوار ظهور و نجات مظلومان هستیم؛ ولی نمی‌دانیم آیا مردم، به راستی آمادگی پذیرش حضرت و عدل فراگیر او را دارند و در راه اعتلای دین و برقراری احکام نورانی آن، حاضر به همکاری و فداکاری هستند یا نه؟ به نظر می‌آید اظهار نظر قطعی در این باره، صحیح نباشد.

گفتنی است آنچه برای ما بسیار مهم و کاربردی است، شناخت وظیفه و حرکت صحیح در جاده انتظار است. ما باید کردار خود را اصلاح کنیم و در وفای به عهدی که با خدا بسته‌ایم، ثابت قدم باشیم. حضرت در نامه خود به شیخ مفید نوشته است:

اگر شیعیان ما، در اجتماع به وفای عهد خود پایدار باشند، ظهور به تأخیر نمی‌افتد (بحار الأنوار، ج ۵۳، ص ۱۷۶)

نیز برای ظهورش دعای فراوان، بکنیم؛ چرا که آن حضرت فرمود:

«اکثروا الدعاء بتعجيل الفرج؛ برای تعجيل فرج، بسیار دعا کنید.»

پرسش: دنیا و مردم، چه شرایطی باید داشته باشند تا امام زمان (عج) ظهور کنند؟

پاسخ: شاید بتوان در یک جمله گفت که مردم باید با همه وجود، خواستار و پذیرای منجی باشند. توضیح آن که:

۱. مردم باید بفهمند برپایی عدالت واقعی و امنیت و آرامش برای همگان و ایجاد سعادت برای جامعه انسانی و نجات بشریت از تباهی و نابودی، از عهده مکاتب و ایسم های بشری و حکومت های غیر الهی خارج است و فقط در سایه دین و رهبری آسمانی، می توان صبح روشنی را برای بشریت به انتظار نشست.

۲. علاوه بر معرفت، مردم واقعا باید خواستار عدالت باشند و حاضر باشند برای برپایی عدالت تلاش و کوشش کنند. آنان باید بدانند که خداوند سرنوشت انسان‌ها را به نوع اختیارشان مرتبط کرده و فرموده است:

«إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّى يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ»؛ به درستی که خداوند، آنچه را برای قومی است تغییر نمی‌دهد مگر آن که آنان خودشان را تغییر دهند. (رعد/۱۱)

بنابراین، مردم دنیا باید خواستار واقعی حضرت و عدالت گستری او باشند و حق و عدالت و بهره‌وری از منافع و مواهب دنیا را برای همه بخواهند و در راه مبارزه با ظلم و پیاده کردن عدالت، تا آخر بایستند. در این صورت است که امام زمان (عج) ظهور می‌کند.

بنیاد مسیحی و کجاست
استان یزد

مهدوی

شماره ۲۷ مورخ ۱۴۰۲/۰۵/۲۱
مرحله هفتم

پرسش‌ها و پاسخ‌ها سر مهدوی

باسمه تعالی

پرسش: امام زمان (عج) آمدنی است یا آوردنی؟

پاسخ: آنچه از متن دین در باره اختیار و اراده آدمی به دست می آید، این است که انسان، بی شک، در زندگی فردی و اجتماعی خود اختیار دارد. (رعد/۱۱)

بر این مبنا باید گفت، امام زمان (عج) امامی آوردنی است؛ همان طور که حقیقتی آمدنی و ظهور یافتنی است. از این رو تا زمانی که شرایط برای جنبش جهانی فراهم نشود، او هرگز ظهور نخواهد کرد. در این بین، ما مسلمانان مسؤولیت آماده سازی جنبش مهدوی را داریم، تا با کسب معرفت درباره امام و با آگاهی دهی به جامعه انسانی برای ایجاد بستر توحیدی، اراده جمعی و فردی خود را به کار بگیریم. امام، آوردنی است؛ چرا که این بخش از مقدمات، بی شک در اختیار ما انسان ها نهاده شده است و بلکه از ما خواسته شده است در این راه گام برداریم و هرگز سستی و کاهلی از خود نشان ندهیم؛ اما این که به حکم ضرورت، مسأله مهدویت در زندگی انسانی براساس حکمت الهی، نهادینه شده و امری است که به طراح نظام هستی باز می گردد و اختیار انسانی در آن نقشی ندارد، امام آمدنی است؛ یعنی پس از آن که تمام اراده های انسانی، دست به دست هم داد و مردم، از سر اضطرار و آمادگی، در جست و جوی آن مهدی موعود برآمدند، آن گاه خدای متعال، براساس حکمت و مصلحتی که همواره در کار نظام هستی و تدبیر الهی بوده است، اراده می فرماید و ظهور را رخصت می دهد.

البته شکی نیست که زمینه اذن ظهور از سوی خدای متعال، در اختیار انسانی است؛ ولی اصل اذن الهی، از اختیار آدمی بیرون است و باید دعا و ندبه کرد، تا خدای متعال امر به ظهور کند. بر اساس سنت قرآنی، هر گاه اضطرار آدمی به غایت خود رسید، بدون تردید، اجابت الهی به دنبال آن خواهد آمد. (نمل/۶۲)

پرسش: چرا امام زمان (عج) ظهور نمی کند؟ مانع عمده ظهور چیست؟

پاسخ: شاید بتوان گفت یکی از شرایط عمده برای ظهور، وجود یاورانی است که همراه امام، بار قیام را بر دوش بکشند و تا آخر، از همراهی و یاری رهبر خود دست برندارند و او را تنها نگذارند. سدید صیرفی در گفت و گویی با امام صادق (ع) درباره عدم قیام می گوید:

حضرت، مرا به خارج مدینه برد تا آن که وقت نماز، در محلی پیاده شدیم. امام صادق (ع) به جوانی که در آن نزدیکی بزمی چراند، نگاهی کرد و فرمود: «ای سدید! به خدا قسم! اگر پیروان من، به تعداد این بزها بودند، بر جای نمی نشستم او قیام می کردم». سدید گوید: بعد از تمام شدن نماز، حیوانات آن گله را شمردم و یافتم که عدد آن ها از هفده تجاوز نمی کند.

(کافی، ج ۲، ص ۲۴۲، ح ۴)

تحقق این شرط، لازم است؛ ولی کافی نیست؛ بلکه باید زمینه های دیگر نیز فراهم شود. از جمله آن شرایط، قابلیت مردم برای پذیرش دولت حق است، به این معنا که عموم مردم و جامعه بشری (نه گروهی خاص و در منطقه ای خاص) باید به درجه ای از معرفت برسند که دریابند حکومت ها و مکاتب ساخته بشر، جوابگوی نیاز مردم نیست و به وسیله این ها، سعادت و عدالت واقعی به بشر هدیه نمی شود.

خلاصه آن که مردم، خود باید ظهور عدالت را بخواهند و جهانیان را با زیبایی های دوران ظهور آشنا کنند و روحیه عدالت طلبی و ظلم ستیزی را همه جا گسترش دهند. مرحوم خواجه طوسی، در کتاب تجرید الاعتقاد، علت غیبت امام را کوتاهی مردم می داند؛ چرا که اعمال و کردار مردم، باعث شد امام از میان مردم برود؛ بنابراین، مردم باید از راه غلطی که رفته اند، برگردند و امام را بخواهند، تا ظهور صورت گیرد.

برگرفته از کتاب

«آفتاب مهر» (دفتر اول)

«یکمصد و ده پرسش و پاسخ مهدوی

جمعی از محققین مرکز تخصصی مهدویت»

بنیادین مسکنی هم حضرت ولی موعود
استان یزد

مرحله هفتم

شماره ۲۸ مورخ ۱۴۰۲/۰۵/۳۱
مرحله هفتم

برگرفته از کتاب
آفتاب مهر (دفتر اول)
«یکمصد و ده پرسش و پاسخ مهدوی
جمعی از محققین مرکز تخصصی مهدویت»

باسمه تعالی

پرسش‌ها و پاسخ‌ها در امور مهدوی

پرسش: انقلاب اسلامی ایران، چه نقشی در امر قیام و ظهور امام مهدی (عج) دارد؟

پاسخ: هر انقلاب و نهضت، برای رسیدن به اهداف عالی خود، به مقدمات و آمادگی‌هایی نیاز دارد. دعوت و قیام جهانی و فراگیر حضرت ولی عصر (ع) نیز به زمینه‌ها و شرایطی نیاز دارد که بخشی از آن‌ها را افراد جامعه بشری آماده می‌کنند و با تشکیل یک حکومت و انقلاب برخاسته از متن جامعه که بر احیای ارزش‌های فراموش شده مبتنی است و در راستای اهداف و شعارهای بلند حضرت بقیه الله الاعظم (ع) حرکت می‌کند، می‌تواند شرایط و زمینه را برای ظهور حضرت فراهم کند.

رسول خدا (ص) فرموده است:

يَخْرُجُ نَاسٌ مِنَ الْمَشْرِقِ فَيُؤْتُونَ لِلْمَهْدِيِّ سُلْطَانَهُ؛ گروهی از مردم از طرف مشرق خروج می‌کنند پس آماده می‌کنند برای مهدی (عج) حکومتش را.

(بحارالأنوار، ج ۵۱، ص ۸۷)

در این راستا، امام راحل، معمار بزرگ انقلاب و بنیانگذار این نظام الهی فرمود:

ما با خواست خدا، دست تجاوز و ستم همه ستمگران را در کشور های اسلامی می‌شکنیم و با صدور انقلابمان که در حقیقت صدور انقلاب راستین و بیان احکام محمدی (ص) است، به سیطره و سلطه و ظلم جهان خواران خاتمه می‌دهیم و به یاری خدا، راه را برای ظهور منجی و مصلح کل و امامت مطلق حق، امام زمان (ع) هموار می‌کنیم.

(صحیفه نور، ج ۲۰، ص ۱۳۲)

امام خمینی در بخشی دیگر، انقلاب ایران را شروع انقلاب حضرت مهدی (عج) می‌داند:

انقلاب مردم ایران، نقطه شروع انقلاب بزرگ جهان اسلام به پرچم داری حضرت حجت (ع) است که خداوند، به همه مسلمانان و جهانیان منت نهد و ظهور و فرجش را در عصر حاضر قرار دهد.

(صحیفه نور، ج ۲۱، ص ۱۰۸)

مقام معظم رهبری نیز فرمود:

... اولین قدم برای حاکمیت اسلام و برای نزدیک شدن ملت های مسلمان به عهد ظهور مهدی موعود (ع) به وسیله ملت ایران برداشته شده است و آن، ایجاد حاکمیت قرآن است.

(خطبه های نماز جمعه تهران، تاریخ ۵۹/۴/۶)

ایشان رابطه این دو انقلاب را به اینگونه تبیین می‌فرماید:

انقلاب ما، در راه آن هدفی که امام زمان (ع) برای تأمین آن هدف مبعوث می‌شود و ظاهر می‌شود یک مقدمه لازم و یک گام بزرگ بوده [است]. ما اگر این گام بزرگ را بر نمی‌داشتیم، یقیناً ظهور ولی عصر (ع) به عقب می‌افتاد. شما مردم ایران و مادران شهید داده و پدران داغدار و افرادی که در طول این مبارزه زحمت کشیده‌اند، بدانید و شما ای امام بزرگوار امت! بدانید - که بهتر از ما می‌دانید. - شما موجب پیشرفت حرکت انسانیت به سوی سر منزل تاریخ و موجب تسریع در ظهور ولی عصر (ع) شدید. شما یک قدم، این بار را به منزل نزدیک تر کردید.

(خطبه های نماز جمعه تهران، تاریخ ۵۹/۴/۶)

آری؛ انقلاب اسلامی ایران، همچنان که برخاسته از اعتقاد به امامت است، زمینه ساز قیام و حکومت امام مهدی (عج) نیز است.

بنیاد مسیحی حضرت علی (ع)
استان یزد

مهدوی

شماره ۲۹ مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۰۴
مرحله هفتم

برگرفته از کتاب
آفتاب مهر (دفتر اول)
«یکصد و ده پرسش و پاسخ مهدوی
جمعی از محققین مرکز تخصصی مهدویت»

باسمه تعالی

پرسش‌ها و پاسخ‌ها سر مهدوی

پرسش: علایم ظهور کدامند؟

پاسخ: در منابع و متون روایی، به بسیاری از رخداد های طبیعی و غیر طبیعی و دگرگونی های سیاسی و حوادث اجتماعی به عنوان نشانه های ظهور، اشاره شده است. بدیهی است روایات مربوط به این مسأله؛ مانند سایر مسائل دیگر، همه از جهت درستی و اعتبار، یکسان نیستند. بلکه میان این روایات، برخی از جهت سند غیر قابل اعتمادند و برخی هم از جهت مضمون و مطالبی که در آن مطرح شده، جای بحث و تامل دارند؛ بنابراین، نمی توان به صرف دیدن یک روایت - بدون بررسی کارشناسانه از جهت سند و دلالت - به آن اعتماد کرده و آن را پذیرفت.

میان نشانه‌هایی که در احادیث، از آن‌ها به عنوان «علایم حتمی ظهور» نام برده شده است و دارای سند معتبر بوده و در مواردی، کنار یک دیگر از آن‌ها سخن به میان آمده است، علایم معروف و حتمی پنجگانه زیر است:

عمر بن حنظله گوید: از امام صادق (ع) شنیدم که فرمود: پیش از قیام قائم (ع) پنج نشانه حتمی خواهد بود: یمانی، سفیانی، صیحه (آسمانی)، قتل نفس زکیه، فرو رفتن در (زمین) بیدا.

(کمال‌الدین، ج ۲، ب ۵۷، ح ۷)

اشاره کوتاه این که:

۱. **خروج سفیانی:** پیش از قیام حضرت مهدی (عج) مردی از نسل ابوسفیان، در منطقه شام، خروج می کند و با تصرف بخش‌هایی از سرزمین اسلام، برای یافتن و کشتن شیعیان جایزه تعیین می کند (بحارالأنوار، ج ۵۲، ص ۱۸۲)

۲. **خسوف در بیدا:** «خسوف»، یعنی فرورفتن و «بیدا» نام سرزمینی بین مدینه و مکه است. سفیانی که در آستانه ظهور حضرت مهدی (عج) خروج می کند، هنگامی که از ظهور ایشان با خبر می شود سپاهی عظیم به مدینه و مکه می فرستد و چون به سرزمین بیدا می رسند، خداوند آنان را در کام زمین فرو می برد و هلاک می شوند.

۳. **خروج یمانی:** سرداری از یمن قیام می کند و مردم را به حق و عدل دعوت می کند. خروج یمانی، اجمالا از نشانه های ظهور است؛ هر چند جزئیات و چگونگی قیام وی، روشن نیست (بحارالأنوار، ج ۵۱، ص ۲۱۸).

۴. **قتل نفس زکیه:** نفس زکیه، یعنی انسان پاک و بی گناه. در آستانه ظهور حضرت مهدی (عج)، جوانی بی گناه، مظلومانه در مسجد الحرام به قتل می رسد (بحارالأنوار، ج ۵۲، ص ۱۸۲).

۵. **صیحه آسمانی:** منظور از آن، صدایی است که در آستانه ظهور حضرت مهدی (عج)، از آسمان به گوش می رسد و همه مردم آن را می شنوند. محتوای این پیام آسمانی، دعوت به حق و حضرت مهدی (عج) است. امام باقر (ع) می فرماید: ندا کننده‌ای از آسمان، نام قائم ما را ندا می کند. پس هر که در شرق و غرب است، آن را می شنود.

(الغیبه، نعمانی، باب ۱۴، ح ۹، بحارالأنوار، ج ۵۱، ص ۲۱۷)

البته در برخی روایات، به نشانه های دیگری نیز اشاره شده است؛ مانند خورشید گرفتگی در نیمه ماه رمضان و ماه گرفتگی در آخر آن (کتاب الغیبه، طوسی، ص ۴۴۴؛ بحارالأنوار، ج ۵۲، ص ۲۲۰) یا طلوع خورشید از مغرب (کتاب الغیبه، طوسی، ص ۴۳۵؛ بحارالأنوار، ج ۵۲، ص ۲۸۹)

بنای نهج مکتب حضرت ولی موعود
استان یزد

پرسش‌ها و پاسخ‌ها در مهدوی

پرسش: دجال کیست؟

دجال، از ریشه «دجل» به معنای «دروغگو و حيله گر» است. اصل داستان دجال، در کتاب‌های مقدس مسیحیان آمده است. (رساله یوحنا، باب ۲، آیه ۱۸ و ۲۲) در انجیل، این واژه، بارها به کار رفته است و از کسانی که منکر حضرت مسیح هستند یا «پدر و پسر» را انکار کنند، با عنوان «دجال» یاد شده است. به همین سبب، در ترجمه انگلیسی کتاب‌های مقدس مسیحی، واژه آنتی کریست (Anti christ) یعنی ضد مسیح، به کار رفته است.

در روایات زیادی از اهل سنت، خروج دجال از نشانه‌های برپایی قیامت دانسته شده است. (سنن ترمذی، ج ۴، ص ۵۱۹ و ۵۰۷ - سنن ابوداود، ج ۴، ص ۱۱۵؛ صحیح مسلم، ج ۱۸، ص ۴۶ - ۸۱) اما در کتب روایی شیعه، تنها دو روایت در باره خروج دجال، در جایگاه یکی از علائم ظهور حضرت مهدی (عج) آمده است (کمال الدین، ترجمه کمره ای، ج ۲، باب ۴۷) که هیچ کدام از این دو روایت، از نظر سند، معتبر و قابل قبول نیست؛ بنابراین، از نظر منابع شیعی، دلیل معتبری بر این که خروج دجال یکی از علائم ظهور باشد، وجود ندارد؛ اما در عین حال، با توجه به روایات زیادی که در منابع اهل سنت آمده است، احتمال دارد اصل قضیه دجال، به طور اجمال، صحت داشته باشد؛ اما بدون تردید بسیاری از ویژگی‌هایی که برای آن بیان شده است، افسانه‌هایی بیش نیست. حال به فرض پذیرش، این سؤال مطرح است که مقصود از دجال چیست؟

دو احتمال اساسی در این باره وجود دارد:

۱. با توجه به معنای لغوی دجال مقصود از آن، نام شخص معینی نباشد؛ بلکه هر کس که با ادعاهای پوچ و بی اساس و با تمسک به انواع اسباب حيله گری و نیرنگ، در صدد فریب مردم باشد، دجال است. بر این اساس، دجال‌ها متعدد خواهند بود. وجود روایاتی که در آن، سخن از دجال‌های متعدد رفته است، این احتمال را تقویت می‌کند. مانند: این حدیث رسول خدا (ص) که فرمود:

«یکون قبل خروج الدجال نيف علی سبعین رجلاً»

پیش از خروج دجال، بیش از هفتاد دجال، خروج خواهد کرد» (کنز العمال، ج ۱۴، ص ۲۰۰) با توجه به این احتمال، قضیه دجال، نشانه این است که در آستانه انقلاب امام مهدی (عج) افراد فریب کار و حيله گری، برای نگهداشتن فرهنگ و نظام جاهلی، همه تلاش خود را به کار می‌گیرند و با تزویر و حيله گری، مردم را از اصالت و تحقق انقلاب جهانی منجی، دلسرد یا مردد می‌کنند.

این که در همین روایات تأکید شده است: «هر پیامبری، امت خویش را از خطر دجال بر حذر داشته است»؛ خود تأییدی دیگر بر همین احتمال است که مقصود از دجال، هر شخص حيله گر و دروغگویی است که پیش از خروج حضرت مهدی (عجل الله تعالی فرجه الشریف) در صدد فریب مردم است.

۲. دجال، کنایه از کفر جهانی و سیطره فرهنگ مادی بر همه جهان باشد. استکبار، با ظاهری فریبنده و با قدرت مادی و صنعتی و فنی عظیمی که در اختیار دارد، سعی می‌کند مردم را فریب دهد و مرعوب قدرت و ظاهر فریبنده خود کند. بر این اساس، این که پیامبران، امت‌های خود را از فتنه دجال بیم داده‌اند

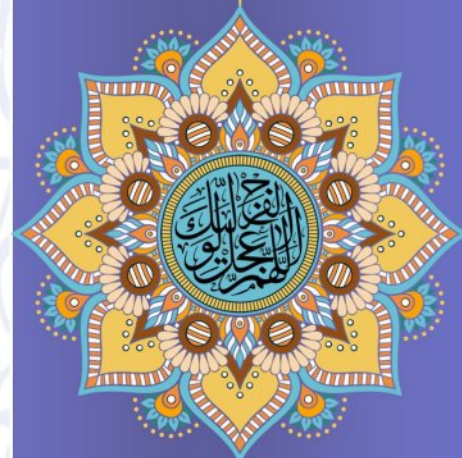
(بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۱۹۷؛ «ما بعث الله نبیا الا و قد انذر قومه الدجال...؛ هیچ پیامبری مبعوث نشد، مگر آن که قومش را از فتنه دجال بر حذر داشت».)

به این معنا است که آنان را از افتادن به دام مادیت و ورطه حاکمیت طاغوت و استکبار جهانی بر حذر داشته‌اند؛ پس احتمال می‌رود، منظور از دجال - با آن شرایط و اوصافی که در این روایات برای او شمرده شده است - همان استکبار جهانی باشد. در اوصاف دجال گفته شده: «کوهی از طعام و شهری از آب، همراه دارد». این، کنایه از امکانات عظیم و گسترده‌ای است که استکبار در اختیار دارد

(برای آگاهی بیشتر، ر.ک: چشم‌به‌راه مهدی، انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی قم، ص ۲۸۹ و دادگستر جهان، ابراهیم امینی.)

مهدوی

شماره ۳۰ مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۱۱
مرحله هفتم

برگرفته از کتاب

«آفتاب مهر» (دفتر اول)

«یکمصد و ده پرسش و پاسخ مهدوی
جمعی از محققین مرکز تخصصی مهدویت»

باسمه تعالی پرسش‌ها و پاسخ‌ها سر مهدوی

پرسش: منظور از قتل نفس زکیه چیست؟

پس از آن که اراده خداوند بر ظهور حضرت قرار گرفت، بر اساس روایات، پانزده روز پیش از آن، شخصی در مسجد الحرام کشته می‌شود. قتل وی که به قتل نفس زکیه مشهور است، یکی از پنج علامت حتمی ظهور شمرده شده است.

حُمران بن اَعین نقل می‌کند: امام صادق (ع) فرمود:

از جمله علائم حتمی که وقوعش قبل از قیام قائم قطعی خواهد بود خروج سفیانی، خسف بیداء، کشته شدن نفس زکیه و ندای آسمانی است.

(الغیبه، نعمانی، ص ۲۶۴، ج ۲۶)

از امام صادق (ع) نقل شده است که فرمود:

بین قیام قائم و کشته شدن نفس زکیه، [فاصله] نخواهد بود، مگر پانزده شب.

(الغیبه، شیخ طوسی، باب علایم ظهور، ج ۴۴۰)

از برخی روایات استفاده می‌شود این شخص، جوانی است از فرزندان پیامبر به نام محمد بن الحسن که گویا چون انسان پاک و وارسته ای بوده و بدون گناه کشته می‌شود، به نفس زکیه معروف شده است. وی در مسجد الحرام به شهادت می‌رسد.

در فرازی از روایت امام باقر (ع) چنین آمده است:

و جوانی از آل محمد (ص) که نام او محمد بن حسن - نفس پاک - است بین رکن و مقام کشته می‌شود.

(کمال الدین و تمام النعمه، ج ۱، ص ۳۳۱، ج ۱۶)

درباره علت و کیفیت کشته شدن وی در روایتی از وجود مقدس امام باقر (ع)

چنین نقل شده است:

[حضرت] قائم [عج] به اصحاب خود می‌گوید: «ای قوم! اهل مکه مرا نمی‌خواهند؛ ولی من کسی را به سوی آنان می‌فرستم، تا برایشان اتمام حجت کند و به آنچه سزاوار است، مانند من بر آن‌ها احتجاج کند. پس مردی از اصحاب خود را می‌خواهد، و به او می‌فرماید: «به سوی اهل مکه برو و بگو: ای اهل مکه! من فرستاده از طرف فلان [امام زمان (عج)] به سوی شمایم، و او [امام زمان (عج)] می‌گوید به شما: «به درستی که ما اهل بیت رحمت و معدن رسالت و خلافت هستیم و ما از فرزندان محمد (ص) و از تبار و سلاله پیامبرانیم و به درستی که ما مورد ظلم و ستم واقع گردیده و مقهور شدیم. از زمانی که پیامبران از دنیا رفت، تا امروز، حق ما از ما گرفته شده است، پس اکنون ما شما را به یاری می‌طلبیم؛ پس یاری کنید».

چون آن جوان این کلام را بگوید، مردم به سوی او بروند و او را بین رکن و مقام ذبح کنند

و او است نفس زکیه». (بحار الأنوار، ج ۵۲، ص ۳۰۷)

بنیاد مسیحی حضرت مهدوی موعود
اسان یزد

سازمان فرهنگ و ارتباطات
شهرداری یزد

جرعه مهدوی

شماره ۳۱ مورخ ۱۴۰۲/۰۷/۰۸
مرحله هفتم

مسابقه از محتوای جرعه مهدوی
هر سال نهم ربیع و نیمه شعبان
با جوایز ارزنده

برگرفته از کتاب

«آفتاب مهر» (دفتر اول)

«یکمصد و ده پرسش و پاسخ مهدوی

جمعی از محققین مرکز تخصصی مهدویت»

باسمه تعالی پرسش‌ها و پاسخ‌ها سر مهدوی

پرسش: درباره سید حسنی توضیح دهید

از مجموع روایات چنین استفاده می‌شود که اصل وجود شخصی با نام حسنی یقینی است. در برخی روایات ویژگی‌ها و قضایایی برای ایشان نقل شده است که از اعتبار چندانی برخوردار نیستند و ما به اشاره ای اجمالی، اکتفا می‌کنیم.

۱. در روایات سه تن بعنوان حسنی معروف شده اند:

اولی از دوستداران حضرت است؛ امام از خدا درخواست اجازه ظهور می‌کنند حسنی از این موضوع با خبر شده و اقدام به خروج می‌کند اهل مکه به او هجوم برده، او را کشته و سرش را به نزد شامی - سفیانی - می‌فرستند پس از این واقعه ظهور صاحب الامر (ع) صورت می‌گیرد و مردم با ایشان بیعت می‌کنند ظاهراً این شخص همان نفس زکیه خواهد بود که بحث آن گذشت (ر ک: کافی، ج ۸ ص ۲۲۴ و ۲۲۵)؛ دومی شخصی است که با سپاه سفیانی - اموی در شام درگیر می‌شود و سرانجام مغلوب خواهد شد؛ و سومین حسنی همان شخصی مورد بحث است که از بلاد شرق - دیلم - خروج کرده و با یارانش در کوفه مستقر خواهد شد (بحار الانوار، ج ۵۳، باب ۲۸، ص ۱۵ و ۱۶).

۲. مکان خروج و استقرار حسنی: امام صادق (ع) فرمود: «... سپس حسنی آن جوانمرد خوشرو از جانب دیلم خروج خواهد کرد وی با صدای فصیح می‌گوید: ای آل احمد غمگین محزون و ندا کننده از مکه یعنی مهدی (ع) را اجابت کنید. پس گنج‌هایی از طالقان که از جنس طلا و نقره نیستند بلکه مردانی اند بسان پاره‌های آهن سوار بر اسب‌های ابلق در مسیر خود به سمت کوفه با ستمگران جنگیده، آنان را کشته تا وارد کوفه شده... و آنجا را قرارگاه خود قرار می‌دهند...» (بحار الانوار، ج ۵۳، باب ۲۸، ص ۱۵ و ۱۶).

۳. زمان و مکان ملاقات حسنی با امام زمان (ع): از روایت فوق استفاده می‌شود که خروج حسنی همزمان یا بعد از ظهور حضرت خواهد بود.

پرسش: درباره یمانی توضیح دهید

روایات متعددی دلالت دارد که یمانی یکی از پنج علامت ظهور امام زمان (ع) دانسته شده است. عمر بن حنظله می‌گوید شنیدم امام صادق (ع) می‌فرمود: پنج علامت قبل از قیام قائم از علائم حتمی خواهد بود: یمانی، سفیانی، ندای آسمانی، کشته شدن نفس زکیه و خسف بیدار (کمال الدین و تمام النعمه، ج ۲، ص ۶۵۰).

قبل از ظهور قائم (ع) چند تن خروج خواهند کرد مهم‌ترین آنها خروج سفیانی، یمانی و خراسانی است که مطابق برخی روایات در یک سال و یک ماه و یک روز رخ خواهد داد به این روایت توجه کنید: امام صادق (ع): خروج سه تن خراسانی، سفیانی و یمانی در یک سال، یک ماه و در یک روز خواهد بود و... (الغیبه، طوسی، ص ۴۴۶). روایت فوق در ادامه پرچم یمانی را هدایت کننده‌ترین پرچم به حق دانسته که بیانگر حرکت مثبت ایشان و هدایتگر بودن ایشان است که مردم را به حق و راستی دعوت می‌کند.

پرسش: سفیانی کیست؟ درباره او توضیح دهید

در برخی روایات، یکی از نشانه‌های حتمی ظهور، خروج فردی معروف به سفیانی شمرده شده است. از جزئیات حرکت وی نمی‌توان به روشنی و با قطعیت چیزی گفت؛ اما به صورت کلی می‌توان بیان کرد او که گویا از نسل بنی امیه و ابوسفیان است چند ماهی پیش از ظهور، خروج و قیام خود را از منطقه وادی یابس (احتمالاً جنوب غرب سوریه) شروع می‌کند و بر منطقه عراق، سوریه، اردن و این نواحی مسلط می‌شود. او، مردی خون ریز است که در زمان تسلط و حکومت او عده زیادی کشته می‌شوند. او با احساس خبر ظهور، لشکری را برای مبارزه و کشتن امام مهدی (عج) به طرف مدینه و مکه روانه می‌کند. لشکر وی در منطقه «بیدا» بین مکه و مدینه به اراده خداوند به زمین فرو می‌رود. امام مهدی (عج) پس از ظهور و حرکت به سمت عراق، سفیانی را می‌کشد.

بنا بر اساس سند معتبر و مستند
اسان یزد

سازمان فرهنگ و کتابخانه ملی
شهرداری یزد

جرعه مهدوی

شماره ۳۲ مورخ ۱۴۰۲/۰۷/۱۵
مرحله هفتم

مسابقه از محتوای جرعه مهدوی
هر سال نهم ربیع و نیمه شعبان
با جوایز ارزنده

برگرفته از کتاب
آفتاب مهر (دفتر اول)
«یکصد و ده پرسش و پاسخ مهدوی
جمعی از محققین مرکز تخصصی مهدویت»

باسمه تعالی پرسش‌ها و پاسخ‌ها سر مهدوی

پرسش: جهان در آستانه ظهور امام زمان (عج) در چه شرایطی است؟

وقتی ظلم و تباهی چهره عالم را سیاه و ظلمانی کرده است و آن گاه که ستمگران، گستره زمین را جولانگه بدی ها و نامردی ها ساخته اند و مظلومان جهان، دست های یاری خواهی را به آسمان گشوده اند، ناگهان ندایی آسمانی، سیاهی شب را می درد و در ماه خدا، رمضان، ظهور موعود بزرگ را بشارت می دهد (الغیبه، نعمانی، باب ۱۴، ح ۱۷). آن زمان، سفیانی که بر منطقه وسیعی مانند سوریه، اردن و عراق سلطه دارد، سپاهی را تجهیز می کند، تا با امام مقابله کند. لشکر سفیانی که در مسیر مکه به تعقیب امام پرداخته است، در محلی به نام بیدا به کام زمین می رود و نابود می شود (بحار الانوار، ج ۵۳، ص ۱۰).

پس از شهادت نفس زکیه، به فاصله کوتاهی، امام مهدی (عج) در سیمای مردی جوان در مسجدالحرام ظهور می کند، در حالی که پیراهن مبارک پیامبر گرامی اسلام (ص) را بر تن دارد و پرچم پیامبر را به دست گرفته است. او، به دیوار کعبه تکیه می زند و بین رکن و مقام، سرود ظهور را زمزمه می کند. پس از حمد و ثنای الهی و درود و سلام بر پیامبر (ص) و خاندان او می فرماید:

ای مردم! ما از خدای توانا یاری می طلبیم و نیز هر کس از جهانیان را که به ندای ما پاسخ دهد، به یآوری می خوانیم.

آن گاه خود و خاندانش را معرفی می کند و ندا می دهد:

فَاللّٰهُ اللّٰهُ فِیْنَا لَا تَخْذُلُوْنَا وَانصُرُوْنَا یَنْصُرْکُمْ اللّٰهُ تَعَالٰی؛ درباره رعایت حقوق ما، خدا را در نظر بگیرید. ما را [در میدان عدالت گستری و ستم ستیزی] تنها نگذارید و یاریمان کنید تا خدا شما را یاری کند.

پس از پایان گرفتن سخنان امام، آسمانیان بر زمینیان سبقت می گیرند و فرشتگان، گروه گروه فرود می آیند و با امام بیعت می کنند؛ در حالی که پیشاپیش آن ها فرشته وحی، جبرئیل با امام دست همراهی می دهد. آن گاه ۳۱۳ ستاره زمینی که از نقاط مختلف عالم به سرزمین وحی آمده اند بر گرد خورشید تابناک امامت، حلقه زده و پیمان وفا داری می بندند. این جریان سبز، جاری است، تا آن که ده هزار سرباز جان بر کف در اردوگاه امام (ع) حضور می یابند و با آن فرزند پیامبر (ص) بیعت می کنند (الغیبه، نعمانی، باب ۱۴، ح ۶۷). حضرت، شهر کوفه را مرکز حکومت جهانی خود برمیگزیند و از آن جا به مدیریت قیام می پردازد و برای دعوت جهانیان به اسلام و زندگی در پرتو قوانین قرآن و در هم کوبیدن بساط ظلم و ستم، یاران و سپاهیان نور را به نقاط مختلف عالم گسیل می کند. امام (ع) یک به یک سنگرهای کلیدی جهان را فتح می کند؛ زیرا علاوه بر یاران وفادار و مؤمن، از امداد فرشتگان الهی نیز برخوردار است و مانند پیامبر اسلام (صلی الله علیه و آله و سلم) از لشکر رعب و وحشت مدد می گیرد. خداوند توانا، چنان ترسی از او و یارانش در دل های دشمنان می افکند که هیچ قدرتی را توان رویارویی با آن حضرت نیست. امام باقر (ع) فرمود:

قائم از ما به وسیله رُعب [وحشت در دل دشمنان] یاری می شود (کمال الدین، ج ۱، باب ۳۲، ح ۱۶).

گفتنی است یکی از نقاط جهان که به وسیله سپاه امام فتح می شود، بیت المقدس است (روزگارهایی، ج ۱، ص ۵۴، ح ۲۸) و پس از آن، واقعه بسیار مبارکی اتفاق می افتد که در جریان قیام و انقلاب امام مهدی (ع) سرنوشت ساز است و جبهه آن حضرت را تقویت می کند و آن، فرود آمدن حضرت عیسی (ع) از آسمان است. حضرت مسیح (ع) که به فرموده قرآن، زنده است و در آسمان ها به سر می برد، به زمین می آید و پشت سر امام مهدی (عج) به نماز می ایستد. بدین وسیله، فضیلت و برتری پیشوای دوازدهم شیعیان را بر خود و پیروی خود را از امام مهدی، (ع)، به همگان اعلام می کند.

پیامبر اسلام (ص) فرمود:

سوگند به آن کس که مرا به حق برانگیخت در حالی که بشارت دهنده مردمان باشم، اگر از عمر دنیا نمانده باشد مگر یک روز، خداوند آن روز را چنان طولانی کند تا فرزندم مهدی (عج) در آن قیام کند، پس از آن عیسی بن مریم (ع) فرود می آید و پشت سر مهدی (عج) نماز می خواند (بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۷۱).

به دنبال این اقدام حضرت عیسی (ع)، بسیاری از مسیحیان که جمعیت فراوانی از جهان را تشکیل می دهند، به آخرین ذخیره الهی و پیشوای شیعیان، ایمان می آورند. گویی خداوند، عیسی (ع) را برای چنان روزی حفظ کرده است، تا چراغ هدایتی برای حق طلبان باشد.

بنیاد مسیحی حضرت مهدوی موعود
اسان یزد

سازمان فرهنگ و کتابخانه ملی
سرداری یزد

جرعه مهدوی

شماره ۳۳ مورخ ۱۴۰۲/۰۷/۲۲
مرحله هفتم

مسابقه از محتوای جرعه مهدوی
هر سال نهم ربیع و نیمه شعبان
با جوایز ارزنده

برگرفته از کتاب
آفتاب مهر (دفتر اول)

«یکصد و ده پرسش و پاسخ مهدوی
جمعی از محققین مرکز تخصصی مهدویت»

باسمه تعالی پرسش‌ها و پاسخ‌ها مهدوی

پرسش: حضرت صاحب الزمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف) قیام خود را از کجا آغاز می‌کند؟
بنابر آنچه از روایات متعدد به دست می‌آید، محل شروع نهضت و قیام امام زمان (عج) مکه و مسجد الحرام است.

در حدیثی از امام باقر (ع) نقل شده است:

به درستی که قائم میان گروهی به عدد اهل بدر [= سربازان اسلام در جنگ بدر] ۳۱۳ نفر، از گردنه ذی طوی [کوهی کنار مکه] پایین می‌آید، تا آن که پشت خود را به حجرالاسود تکیه می‌دهد و پرچم پیروزی را که پرچمی مخصوص است به اهتزاز در می‌آورد. (بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۷۰)
در روایتی دیگر از آن حضرت آمده است:

هنگامی که خروج کرد [به مسجد الحرام آمده و] به خانه کعبه تکیه می‌زند، و ۳۱۳ نفر مرد نزد او حاضر می‌شوند. اول سخنی که بر زبانش جاری می‌شود، این آیه است: «بقیه الله خیر لکم ان کنتم مؤمنین» (هود: ۸۶) سپس می‌گوید: «منم بقیه الله در زمین و خلیفه او و حجت او بر شما» (کمال الدین، ج ۱، ب ۳۲، ح ۱۶).

در این که مکه و مسجد الحرام، محل ظهور و قیام حضرت مهدی (عج) است، همه مسلمانان - چه شیعه و چه اهل سنت - اتفاق نظر دارند؛ زیرا روایات در این زمینه، بسیار است. البته این روایات در قالب‌های گوناگون صادر شده است؛ در برخی، سخن از بیعت با حضرت در کنار کعبه شده «انه یبایع بین الرکن و المقام؛ بیعت می‌شود با او بین رکن (حجرالاسود) و مقام (ابراهیم)» (کتاب الغیبه، شیخ طوسی، ص ۴۵۴ و ۴۶۳) و در برخی، خطبه آن عزیز کنار کعبه بیان شده (منتخب الاثر، فصل ۶، ب ۱، ج ۲) و در برخی، از تجمع یاران در مکه (بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۶۹) یاد شده است.

پرسش: چرا حضرت در مکه ظهور می‌کند؟

علت اصلی و حقیقی آن برای ما روشن نیست؛ ولی توجه به چند نکته باعث می‌شود، مکه مکان مناسبی برای ظهور باشد:

۱. مکه و کعبه قبله گاه مسلمین بوده و مردم هر روز بارها به سوی آن مکان مقدس توجه پیدا می‌کنند و در برابر آن سر به خاک می‌سایند.
۲. کعبه و مکه، مکان مقدسی است که انبیای بزرگوار الهی از آدم تا خاتم (ص) به امر خدا در آنجا حاضر شده و ضمن زیارت و طواف، عبودیت خود را نشان داده‌اند.
۳. مکه زادگاه پیامبر خاتم (ص) و محل بعثت او است.

شاید ظهور حضرت مهدی (عج) در مکه بیانگر آن باشد که ظهور آن بزرگوار در ادامه حرکت همه انبیای الهی و اوصیای او و در راستای رسالت پیامبر اکرم (ص) است و او با ظهورش می‌خواهد قرن‌ها تلاش و مجاهدت پیامبران را به نتیجه برساند و دین حق را با استقرار کامل عدالت در جهان پیاده کند

بنا بر اساس سند معتبر
اسان یزد

سازمان فرهنگ و کتابخانه ملی
شهرداری یزد

جرعه مهدوی

شماره ۳۴ مورخ ۱۴۰۲/۰۷/۲۹
مرحله هفتم

مسابقه از محتوای جرعه مهدوی
هر سال نهم ربیع و نیمه شعبان
با جوایز ارزنده

برگرفته از کتاب
«آفتاب مهر» (دفتر اول)
«یکصد و ده پرسش و پاسخ مهدوی
جمعی از محققین مرکز تخصصی مهدویت»

باسمه تعالی پرسش‌ها و پاسخ‌ها سر مهدوی

پرسش: درباره جنگ‌های زمان ظهور سخنانی گفته می‌شود، حقیقت آن چگونه است؟

جنگ‌هایی که در زمینه ظهور مطرح است، مربوط به دو مرحله است:

۱. جنگ‌ها و خون‌ریزی‌های پیش از ظهور: این حوادث ارتباطی با امام زمان (عج) و ظهور آن حضرت ندارد؛ بلکه به سبب زیاده‌طلبی‌ها و خودخواهی‌های برخی انسان‌ها، بر جامعه بشریت تحمیل می‌شود. البته چون خداوند سرنوشت انسان‌ها را در اختیار خود آنان گذاشته است، آن‌ها می‌توانند با تعقل و درایت از بروز این حوادث جلوگیری کنند. در صورت تحقق این حوادث، اهل بیت (ع) به ما آموزش داده‌اند که چگونه تحت سرپرستی فقها و علما، از کنار این حوادث عبور کنیم (وسائل الشیعه، ج ۲۷، باب ۱۰، ح ۱، ۳۳۴۰، ص ۱۳۱).

۲. جنگ‌های مربوط به دوران ظهور: ما بر اساس روایت که عقل، آن‌ها را تایید می‌کند، قیام حضرت را قیام مسلحانه می‌دانیم؛ ولی کشتار در مقیاس وسیع را به دلایل زیر نمی‌پذیریم:
الف. روایاتی که در آن به کشتارهای زیاد اشاره شده است، معمولاً دارای سند ضعیف است؛ لذا اعتمادی به آن‌ها نیست.

ب. امام، مظهر رحمت پروردگار است؛ لذا «رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ» از القاب آن بزرگوار است. او برای نجات و هدایت انسان‌ها می‌آید. او می‌آید تا بشریت را از پلیدی‌ها، رذالت‌ها و حیوان‌صفتی‌ها دور کند؛ لذا هنگام ظهور، ابتدا خود را معرفی کرده و به تبیین حرکت و هدف خود می‌پردازد و مردم را به پذیرش حق و راستی، عمل به نیکی‌ها و بندگی خداوند دعوت می‌کند. او فقط با کسانی وارد جنگ می‌شود که مقابل جریان حق بایستند و نه تنها حاضر به پذیرش حق نباشند؛ بلکه بخواهند با جنگ با حضرت، برای همیشه امید به صلح و نجات را در میان بشریت از بین ببرند و به حکومت ظالمانه خود ادامه دهند.

ج. از آن‌جا که حرکت و قیام حضرت، با تبلیغ به دین حق و راستی شروع می‌شود و کلام او، با فطرت سلیم و الهی انسان‌ها هماهنگ است، بیشتر مردم خسته از ظلم و فساد و تبه‌کاری، به ندای او پاسخ مثبت خواهند داد. به عبارت دیگر، مردمی که خودشان خواهان ظهور منجی هستند، آیا معقول است با او وارد جنگ شوند؟

پرسش: زمان ظهور حضرت حجت، چه وقتی است؟

با سیری کوتاه در بوستان معطر کلام امامان معصوم (ع) می‌توان مضمون روایات مربوط به وقت ظهور حضرت مهدی را این‌گونه دسته‌بندی کرد:

- علم و آگاهی از زمان ظهور، نزد پروردگار متعال است.
- تعیین کنندگان وقت ظهور، دروغگویند.
- امر ظهور، ناگهانی خواهد بود.
- وقت ظهور، همانند خود ظهور، از اسرار الهی است.

امام رضا (ع) فرمودند: پدرم، از پدرش، و ایشان از پدران‌ش، نقل کرد که وقتی به پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) گفته شد: «قائم از فرزندان کی ظهور خواهد کرد؟» آن حضرت در جواب فرمود: «مثل ظهور او، همانند ساعت [= قیامت] است که خداوند درباره آن فرمود: «هیچ کس جز او نمی‌تواند وقت آن را آشکار سازد. در آسمان‌ها و زمین، سنگین است و این امر اتفاق نمی‌افتد، مگر به صورت ناگهانی» (کمال الدین، ج ۲، ب ۳۵، ح ۶).

همین مطلب را آن امام غایب نیز این‌گونه یاد آور شده است:

اما ظهور و فرج، پس به درستی که کار آن، با خدای تعالی است و تعیین کنندگان وقت، دروغ

می‌گویند (کمال الدین، ج ۲، ب ۴۵، ح ۴).

پایه‌ساز مجلس خبرگان
اسان یزد

سازمان فرهنگ و کتاب‌های
سرداری یزد

جرعه مهدوی

شماره ۳۵ مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۰۶
مرحله هفتم

مسابقه از محتوای جرعه مهدوی
هر سال نهم ربیع و نیمه شعبان
با جوایز ارزنده

برگرفته از کتاب

آفتاب مهر (دفتر اول)

«یکصد و ده پرسش و پاسخ مهدوی

جمعی از محققین مرکز تخصصی مهدویت»

باسمه تعالی پرسش‌ها و پاسخ‌ها سر مهدوی

پرسش: آیا پروژه جهانی سازی یا فرایند جهانی شدن با حکومت جهانی امام مهدی، هم‌گرایی دارد یا واگرایی؟

رکن اصلی و خمیر مایه بنیادین حرکت جهانی امام زمان (عج) گسترش همه جانبه و تقویت و توسعه توحید و یگانه پرستی و در کنار آن، مبارزه فراگیر و مستمر با همه تفکرات و جریان‌های انحرافی و الحادی است. در نهضت مهدوی، آموزه‌ها و تعالیم فراموش شده پیامبران الهی برپا می‌گردد و همه دستگاه‌های استبدادی، در نهاد حکومت و قدرت زایل می‌گردند و از بین می‌روند. در حکومت مهدوی، محرومان و مستضعفان و بندگان صالح و مؤمن خداوند، از جایگاه رفیعی برخوردارند. نظام فرهنگی، مرکب از ارزش‌ها و هنجارها، عقاید و باورها، آرمان‌ها و... براساس آموزه‌های قرآن کریم و سنت معصومان شکل می‌گیرد و همه اجزا و عناصر اجتماعی، متأثر از این نظام فرهنگی است.

عدالت جویی و عدالت خواهی و مبارزه همه جانبه و مستمر با منکرات و عوامل اجرایی و شیوع آن، از برنامه‌ها و سیاست‌های اصولی در حکومت جهانی مهدوی است. رشد و توسعه همه جانبه و فراگیر، در همه ابعاد و شؤون بهره‌برداری از منابع طبیعی، توزیع عادلانه فرصت‌های اجتماعی و ایجاد روابط صمیمانه و دوستی متقابل بین افراد و... همه و همه، از ویژگی‌های جامع‌های آرمانی اسلام است. رکن اصلی همه متغیرها و الگوها، برآمده از دین و برای تحقق و تحکیم بنیان‌های دینی است که خصیصه اصلی جامعه مهدوی است.

هدف حکومت مهدوی، اجرای عدالت فراگیر و بهره‌مندی عموم مردم از مواهب و امکانات خدادادی است؛ در حالی که در جهانی سازی جدید، هدف آن است که منافع عده‌ای خاص تأمین شود، البته در قالبی جدید.

پرسش: آیا انقلاب مهدی (عج) الزاماً به حکومت واحد جهانی می‌انجامد؟

انسان موجودی اجتماعی است که شکوفایی و تعالی برخی استعدادها و کمالات او در جامعه تحقق می‌یابد؛ چون جوامع کوچک انسانی به یک دیگر پیوند خورده و جامعه جهانی را شکل داده‌اند و از آن، به دهکده کوچک جهانی یاد می‌کنند، محیط مناسب رشد برای عموم انسان‌ها زمانی است که این جامعه جهانی حرکتی مناسب و هماهنگ در کل زیر مجموعه‌ها داشته باشد؛ پس قانونی کامل و فراگیر لازم است. بنابراین طبق آیه سوم سوره مائده کامل‌ترین قانون و معرفت در دسترس انسان‌ها قرار گرفت.

قانون به تنهایی ضامن ایجاد جامعه سالم نیست؛ لذا تا کنون چنین جامعه‌ای محقق نشده است. با توجه به برداشت‌های مختلف از این قانون (به علت نقص و درجات عقل و علم) از طرفی و حرکت رو به رشد انسان‌ها از سوی دیگر، به معلم عالم (به علم الهی) و معصوم (از هر خطا) نیاز می‌باشد، تا به تبیین و تعلیم قانون الهی بپردازد و علاوه بر معلم، به مربی و تزکیه‌کننده نیز لازم است؛ از این رو خداوند وظیفه تبیین و تزکیه را بر دوش انبیا قرار داد تا علاوه بر تلاوت و ابلاغ وحی به این دو مهم همت‌گمارند:

خداوند بر مؤمنان منت نهاد هنگامی که در میان آنها، پیامبری از خودشان برانگیخت؛ که آیات او را بر آنها بخواند و آن‌ها را پاک کند و کتاب و حکمت بیاموزد» (آل عمران آیه ۱۶۴).

با رحلت خاتم الانبیا (ص) این دو وظیفه مهم به عهده اوصیا و امامان معصوم (ع) قرار گرفت؛ بنابراین غدیر، پاسخی دیگر به نیاز انسان بود.

قانون و معلم معصوم، کنار یک دیگر نیز موجب پیدایش مدینه فاضله نیست؛ چنان که تا کنون محقق نشده است. باید کنار این دو رکن مهم، مدیریت جامعه نیز در اختیار معصوم عالم باشد تا او با علم الهی که به دین، وضع جامعه، نیازها و امکانات دارد در هرم قدرت قرار گیرد و با استفاده از کارگزاران شایسته و بهره‌وری صحیح از امکانات، محیط مناسبی را برای رشد انسان‌ها فراهم آورد. از بیان فوق روشن شد که اولاً؛ جامعه جهانی، به دین اسلام نیازمند است، ثانیاً؛ به معلم و مربی معصوم (ع) نیاز دارد و ثالثاً؛ محتاج امامت و مدیریت امام عالم معصوم است؛ پس انقلاب جهانی امام مهدی (عج) و تشکیل حکومت واحد جهانی، نیاز جامعه بشری است.

نیازسنجی حرکت‌های مؤمنانه
انسان‌یزد

سازمان فرهنگ‌توانی پژوهشی
سروداری یزد

جرعه مهدوی

شماره ۳۶ مورخ ۱۳/۰۸/۱۴۰۲
مرحله هفتم

مسابقه از محتوای جرعه مهدوی
هر سال نهم ربیع و نیمه شعبان
با جوایز ارزنده

برگرفته از کتاب
آفتاب مهر (دفتر اول)
«یکصد و ده پرسش و پاسخ مهدوی
جمعی از محققین مرکز تخصصی مهدویت»

بنیاد مسیحی حضرت مهدی موعود
اسان یزد

سازمان فرهنگ و تعالیمی
شهرداری یزد

پرسش‌ها و پاسخ‌ها در مهدوس

پرسش: آیا با ظهور امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف) همه مردم مسلمان می‌شوند؟

در این باره، دو دسته آیات و روایات وجود دارد: دسته اول، آیات و روایاتی است که ظاهر آن‌ها وجود غیرمسلمان در دوران حکومت حضرت مهدی (عج) است؛ مانند آیه:

«یهود می‌گویند: دست خدا بسته است... و کینه و دشمنی را تا قیامت میان آنان افکنندیم» (مائده: ۶۴).
و مشابه این آیه، درباره مسیحیت نیز آمده است (مائده ۵۵). مقتضای ظاهر این آیات، آن است که دین یهود و مسیحیت، تا قیامت باقی خواهند بود.

از بعضی از روایات نیز همین مطلب نتیجه‌گیری می‌شود؛ مانند روایت ابو بصیر از امام صادق (ع) که می‌گوید: به امام صادق (ع) گفتم:

«در دوره حضرت مهدی، با اهل ذمه (یهود و نصارا) چگونه رفتار می‌شود؟» فرمود: «با آنان از سر آشتی و مسالمت رفتار می‌کند؛ همان‌گونه که پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) با آنان از سر مسالمت رفتار کرد» (بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۷۶).

دسته دوم، آیات و روایاتی است که ظاهر آن‌ها می‌رساند که در زمان امام مهدی (عجل الله تعالی فرجه الشریف) همه مردم، مسلمان می‌شوند و هیچ دینی جز اسلام باقی نخواهد ماند؛ مانند آیه: «و برای او، هر آن که در آسمان و زمین است، تسلیم هستند؛ از روی میل یا به اجبار و به سوی او، بازگردانده می‌شوند» (آل عمران: ۸۳).

از امام کاظم (ع) نقل شده است که در تفسیر این آیه، فرمود:

این آیه، در شأن حضرت قائم نازل شده است. وقتی آن حضرت ظاهر شود، دین اسلام را بر یهود و نصارا و صابئان و کفار شرق و غرب، عرضه می‌دارد؛ پس هر کس با میل و اختیار، اسلام بیاورد، به نماز و زکات و سایر واجبات، امرش می‌کند و هر کسی از قبول اسلام امتناع ورزد، گردنش را می‌زند، تا این که در شرق و غرب زمین جز موحد و خداپرست، کسی باقی نمی‌ماند. (بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۴۰).
نیز امام حسن، از امیرالمومنین (ع) نقل می‌کند:

او امهدی (عج)، زمین را از دادگری و روشنی و عقل و منطق و دلایل واضح و روشن پر می‌کند و سر تا سر زمین، تسلیم او می‌شوند به طوری که هر کافری ایمان می‌آورد و هر بدکاری، نیکوکاری می‌شود (اثبات الهده، ج ۳، باب ۳۲، فصل ۲۰، ح ۴۱۴).

به دلیل وجود این دو دسته آیات و روایات، بین عالمان و دانشمندان، اختلاف نظر وجود دارد؛ ولی می‌توان به این شکل اختلاف را حل کرد که بگوییم این دو دسته از آیات و روایات، مربوط به دو دوران از حکومت حضرت مهدی (عج) است: دسته اول، اشاره به سیره و روش حضرت در ابتدای ظهور دارد و دسته دوم، اشاره به دوره تحکیم و تثبیت حاکمیت حضرت مهدی (عج).

توضیح این که آن حضرت، در ابتدای ظهور، تنها کافرانی را که به ظلم و فساد در زمین مشغولند، سرکوب می‌کند و از بین می‌برد؛ ولی با کافرانی که از ظلم و جور و فساد دورند و پذیرای حکومت دادگستر آن حضرت هستند، همانند سیره پیامبر اکرم (ص) از سر مسالمت رفتار می‌کند و از آنان، جزیه (مالیات اهل کتاب به دولت اسلامی) می‌گیرد. به تدریج، با برقراری عدل و فراگیری آن در سراسر زمین و از بین بردن باطل‌ها و بدعت‌ها و آشکار شدن نشانه‌ها و آیات حق، حجت‌های روشن الهی بر مردم تمام می‌شود و دیگر جای هیچ عذری برای کفر و شرک باقی نخواهد ماند. در آن دوره، همه مردم، مسلمان خواهند شد و آن زمان، کفر و شرک، مصداق روشن ظلم و تجاوز از حق خواهد بود که در حکومت عدل گستر مهدی (عج)، هیچ جایی نخواهد داشت. آنچه در روایت امام حسن از امیرالمومنین (ع) آمد، به روشنی، بر این معنی دلالت دارد.

امام صادق (ع) در ذیل آیه شریف «هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ» (توبه: ۳۳)

به مفضل فرمود:

ای مفضل! اگر پیامبر بر همه دین‌ها غالب شده بود، از آتش پرستان و یهودیان و نصارا و ستاره پرستان و از تفرقه و نفاق و شرک و... اثری نبود. این که خداوند فرموده است: «لیظهره علی الدین کله؛ تا آن را بر همه آیین‌ها غالب گرداند» مربوط به روز ظهور حضرت مهدی (عجل الله تعالی فرجه الشریف) است (بحار الانوار، ج ۵۳، ص ۳۳).

جرعه مهدوس

شماره ۳۷ مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۰
مرحله هفتم

مسابقه از محتوای جرعه مهدوی
هر سال نهم ربیع و نیمه شعبان
با جوایز ارزنده

برگرفته از کتاب
آفتاب مهر (دفتر اول)

«یکمصد و ده پرسش و پاسخ مهدوی
جمعی از محققین مرکز تخصصی مهدویت»

باسمه تعالی پرسش‌ها و پاسخ‌ها سر مهدوی

پرسش: برنامه حکومتی و اصلاحی امام مهدی (عجل الله تعالی فرجه الشریف) چیست؟

با توجه به روایات فراوانی که درباره دوران حکومت حضرت مهدی (عج) موجود است، برنامه های حکومتی حضرت را در سه محور می توان خلاصه کرد:

۱. برنامه های فرهنگی: مهمترین محور این برنامه عبارت است از:

الف. احیای کتاب و سنت

ب. گسترش معرفت و اخلاق: امام باقر (ع) می فرماید:

«زمانی که قائم ما قیام می کند، دست خود را بر سر بندگان خواهد نهاد و عقل های ایشان را جمع کرده و اخلاق آن ها را به کمال خواهد رساند» (بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۲۸).

ج. رشد دانش بشر به طور چشمگیر و بی سابقه

د. مبارزه با بدعت ها (بدعت، به معنای داخل کردن اندیشه و آرای شخصی در دین و دینداری است).

۲. برنامه های اقتصادی: برخی برنامه های اقتصادی دوران حاکمیت حضرت را می توان چنین

برشمرد:

الف. بهره وری از منابع طبیعی: حضرت علی (ع) فرمود:

چون قائم ما قیام کند آسمان باران می ریزد و زمین گیاه بیرون می آورد (بحار الانوار، ج ۱۰، ص ۱۰۴).

امام باقر (ع) فرمود:

«تمام گنج های زمین برای او آشکار می شود» (کمال الدین، ج ۱، باب ۳۲، ص ۱۶).

ب. توزیع عادلانه ثروت: امام باقر (ع) می فرماید:

وقتی قائم خاندان پیامبر قیام کند، [اموال را] به طور مساوی تقسیم می کند و میان خلق، به عدالت رفتار می کند (الغیبه، عمانی، باب ۸۳، ص ۲۶).

همچنین فرمود:

مهدی میان مردم به مساوات رفتار می کند به گونه ای که کسی پیدا نشود که نیازمند زکات

باشد (الغیبه، عمانی، باب ۸۳، ص ۲۶).

ج. عمران و آبادی: امام باقر (ع) می فرماید:

«در تمام زمین هیچ ویرانه ای نمی ماند، جز این که آباد می شود» (کمال الدین، ج ۱، باب ۳۲، ص ۱۶).

۳. برنامه های اجتماعی: در این زمینه، روایات فراوانی رسیده است که به پاره ای از آن ها اشاره

می کنیم:

الف. احیاء و گسترش امر به معروف و نهی از منکر: امام باقر (ع) می فرماید:

«مهدی (عج) و یاران او... امر به معروف و نهی از منکر می کنند» (بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۴۷).

ب. مبارزه با فساد و رذائل اخلاقی: در دعای شریف ندبه می خوانیم:

این قاطع حبائل الکذب و الافتراء این طامس آثار الزیغ و الاهواء...؛ کجا است آن که ریسمان های دروغ و افترا را ریشه کن خواهد کرد؟ کجا است آن که آثار گمراهی و هوای و هوس را نابود خواهد ساخت؟

ج. عدالت قضایی: امام رضا (ع) فرمود:

وقتی او قیام کند، زمین به نور پروردگارش روشن شود.

او، ترازوی عدالت را میان خلق نهد. پس [چنان عدالت را جاری کند که] هیچ کس بر دیگری ظلم و

ستم روا ندارد (بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۲۱).

به امید روزی که بتوانیم آن دوران نورانی و سراسر معنوی را درک کنیم.

نیاز سراسری حضرت مهدوی
اسان ریزد

سازمان فرهنگ و کتابخانه ملی
سروداری ریزد

جرعه مهدوی

شماره ۳۸ مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۷
مرحله هفتم

مسابقه از محتوای جرعه مهدوی
هر سال نهم ربیع و نیمه شعبان
با جوایز ارزنده

برگرفته از کتاب

آفتاب مهر (دفتر اول)

«یکمصد و ده پرسش و پاسخ مهدوی

جمعی از محققین مرکز تخصصی مهدویت»

باسمه تعالی پرسش‌ها و پاسخ‌ها سر مهدوی

بنیاد مسیحی حضرت مهدوی موعود
اسان یزد

سازمان فرهنگ و کتابخانه ملی
شهرداری یزد

جرعه مهدوی

شماره ۳۹ مورخ ۱۴۰۲/۰۹/۰۴
مرحله هفتم

مسابقه از محتوای جرعه مهدوی
هر سال نهم ربیع و نیمه شعبان
با جوایز ارزنده

برگرفته از کتاب
«آفتاب مهر» (دفتر اول)
«یکمصد و ده پرسش و پاسخ مهدوی
جمعی از محققین مرکز تخصصی مهدویت»

پرسش: آیا امام زمان (عج) و اصحابش در عصر ظهور از امداد های غیبی برخوردارند؟

از روایات استفاده می شود در عصر ظهور که حاکمیت حق و عدل و نابودی شرک و کفر در آن رقم می خورد، منادیان راستی از الطاف و امداد های خاص خداوند برخوردار هستند. برخی از امداد های الهی برای حضرت مهدی (عج) و یارانش چنین است:

۱. آنان از لحاظ جسمی قوی بنیه هستند.

ریان پسر صلت می گوید: به امام رضا (ع) عرض کردم: «آیا شما صاحب این امر هستید؟» حضرت فرمود: «من، امام و صاحب امر هستم؛ ولی نه آن صاحب امری که زمین را از عدل و داد پر می کند، آن گاه که از ظلم و ستم پر شده باشد. چگونه می توانم صاحب آن امر باشم؛ در حالی که ناتوانی جسمی مرا می بینی؟ قائم کسی است که وقتی ظهور کند، در سن پیران است؛ ولی به نظر جوان می آید. اندامی قوی و تنومند دارد؛ به طوری که اگر دست را به سوی بزرگ ترین درخت دراز کند، آن را از ریشه بیرون می آورد» (بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۲۲).

۲. لشکر رعب: در روایتی از امام صادق (ع) نقل شده است:

«قائم ما اهل بیت، با ترس و رعب یاری می شود» (مستدرک الوسائل، ج ۱۲، ص ۳۳۵).

۳. فرشتگان و جنیان: حضرت علی (ع) می فرماید:

خداوند، حضرت مهدی (عج) را با فرشتگان، جن و شیعیان مخلص یاری می کند (ارشاد القلوب، ج ۲، ص ۲۸۵).

پرسش: منظور از کشته شدن شیطان به دست امام زمان (عج) چیست؟

قرآن مجید، نقل می کند که شیطان پس از این که به دلیل سجده نکردن بر انسان و تمرد از دستور الهی، رانده شد، به خداوند گفت:

﴿قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ﴾؛ پروردگارا! مرا تا روزی که برانگیخته خواهند شد، مهلت ده

(حجر (۱۵): ۳۶).

شیطان، در این درخواست، دو مطلب از خداوند متعال خواسته است:

۱. به او مهلت داده شود؛

۲. این مهلت، تا قیامت و روز مبعوث شدن بندگان ادامه داشته باشد.

پاسخ حضرت حق تعالی به درخواست او، چنین است:

﴿قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ﴾؛ تو، از مهلت یافتگانی، تا روز و وقت معلوم

(حجر (۱۵): ۳۷-۳۸).

خداوند متعال، به او مهلت داده است و درخواست نخست او را اجابت کرده است؛ اما درخواست دوم او که خواسته بود، تا روز قیامت مهلت داشته باشد، اجابت نشده است؛ بلکه تا روز و وقت معلوم به او مهلت داده شده است. پرسش، این است که «وقت معلوم» چه زمانی است؟ در بحار الانوار، ج ۶۰، ص ۲۲۱، از امام صادق (ع)، روایتی وارد شده است که ابن وهب از امام، درباره سرنوشت ابلیس در آیه پرسش می کند که این روز، چه روزی است؟

امام می فرماید: ای وهب! آیا تصور می کنی آن روز، زمانی است که خدا در آن روز، مردم را مبعوث می کند؟ [این چنین نیست؛] بلکه خداوند، ابلیس را تا روز قیام قائم ما مهلت می دهد. آن هنگام، امام زمان (عج)، ابلیس را محکم می گیرد و گردن او را می زند و آن روز، زمان معلوم است.

بنیاد مسیحی حضرت علی (ع)
اسان نزد

سازمان فرهنگ و تعالیمی
شهرداری یزد

پرسش‌ها و پاسخ‌ها سر مهدوی

پرسش: اگر حضرت مهدی (عج)، شیطان را بکشند، مردمان پس از ظهور، از فریب های شیطان در امان خواهند ماند. این، چگونه با عدالت خدا سازگار است؟

اجر و پاداش انسان هایی که در دوران پیش از ظهور زندگی می کنند و دین خود را نگه داشته اند و تسلیم وسوسه های شیطان نشده اند، از مردمانی که در دوران ظهور زندگی خواهند کرد و تحت حاکمیت عدل الهی روزگار سپری می کنند، بیشتر و بالاتر است. در روایتی از امام صادق (ع) نقل شده است که عبادت همراه خوف و در دولت باطل؛ مانند عبادت در حالت امن و دولت حق نیست. بدانید هر یک از شما که نماز فریضه را فرادا و پنهان از دشمن و در وقت بخواند (وقتی که علنی و با جماعت امکان ندارد) خدا، برای او ثواب ۲۵ نماز واجب بنویسد و کسی که نماز مستحبی را در وقتش به درستی بخواند، خداوند برای او ثواب ده نماز مستحبی بنویسد و فردی که کار نیک و حسنه ای انجام دهد، خداوند ثواب بیست عمل حسنه برای او بنویسد و هر کس نیکوتر انجام دهد، خداوند ثواب را مضاعف می کند. سپس حضرت در علت این پاداش می گوید:

شما، صابر همراه امام و منتظر دولت حق هستید، بر امام و بر جان های خود از شر حاکمان ظالم در هراسید. حق شما در دست ظالمان است و شما را از آن منع می کنند و در تنگی و طلب معاش قرار می دهند؛ در حالی که بر دین و عبادت و اطاعت از امام و ترس از دشمن خود صابر هستید؛ از این رو خداوند اعمال شما را چند برابر می کند؛ پس بر شما گوارا باد.

سپس حضرت در پایان حدیث می فرمایند:

به خدا سوگند! هر یک از شما به این حال بمیرد، نزد خداوند افضل است از بسیاری که در بدر و احد حضور داشتند. (بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۱۲۷)

طبق برخی روایات شیطان کشته می شود و مردم در زمان ظهور از شر وسوسه ها و فریب های او در امان خواهند ماند؛ ولی باز هم انسان دارای حق انتخاب و اختیار است؛ پس باز هم امکان خطا و اشتباه برای او هست. به عبارت دیگر، نفس درونی و وسوسه های او، آدمی را رها نمی کند.

پرسش: آیا پس از ظهور یا قیام یا تشکیل حکومت بقیه الله کسی هم گناه می کند؟ اختیار چه می شود؟ بعد از ظهور حضرت حجت (عج) مانند پیش از ظهور، اختیار باقی است و برای انسان، امکان گناه کردن هست. این، مطلبی است مسلم که هم ادله عقلی و هم ادله نقلی بر آن دلالت دارد.

دلایل عقلی:

الف. انسان، موجودی است که ذاتاً در افعال خود مختار است. این، یک امر وجدانی است که اگر انسان در خود تأمل کند، این مطلب را درک می کند. به قول مولوی:

این که گویی این کنم یا آن کنم خود دلیل اختیار است ای صنم

در قرآن کریم هم آیات متعددی اشاره به این حکم عقل دارد؛ مانند:

﴿وَقُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ وَمَنْ شَاءَ فَلْيُكْفُرْ﴾

بگو: حق، از پروردگارتان است؛ پس هر که بخواهد ایمان بیاورد و هر که بخواهد انکار کند

(سوره کهف آیه ی ۲۹)

ب. یکی از اصول دین ما، معاد است. ما معتقدیم قیامت برای تمام افراد، از اول هستی تا به آخر، حتی برای پیامبران و امامان ثابت است و هیچ استثنایی در بین نیست. روشن است مسأله قیامت و ثواب و عقاب، متفرع بر اختیار است.

﴿ان الله عزوجل ارحم بخلقه من أن يجبر خلقه على الذنوب ثم يعذبهم عليها﴾

خداوند، به بندگان خود، رحیم تر از آن است که آنان را به گناه مجبور سازد و سپس آنان را کیفر دهد. (توحید، باب ۵۹، ج ۳، ص ۳۶۰)

این حدیث، هم از امام باقر و هم از امام صادق (ع) نقل شده است در نتیجه اگر معاد برای همه هست، باید اختیار هم برای همه باشد.

ادله نقلی:

خداوند در قرآن کریم، مردم را یا با لفظ «ناس» می خواند یا با لفظ «مؤمنین» این دو لفظ، شامل تمام افراد می شود و انسان های پس از ظهور، یا ایمان می آوردند که مشمول این خطابات و تکالیف هستند یا ایمان نمی آورند که باز هم نشانه اختیار و امکان گناه برای آنان است و هیچ دلیلی بر استثنا کردن و خارج کردن آن افراد از تحت خطابات قرآن، نداریم.

جرعه مهدوی

شماره ۴۰ مورخ ۱۴۰۲/۰۹/۱۱
مرحله هفتم

مسابقه از محتوای جرعه مهدوی
هر سال نهم ربیع و نیمه شعبان
با جوایز ارزنده

برگرفته از کتاب
آفتاب مهر (دفتر اول)

«یکمصد و ده پرسش و پاسخ مهدوی
جمعی از محققین مرکز تخصصی مهدویت»

باسمه تعالی پرسش‌ها و پاسخ‌ها سر مهدوی

پرسش: برخی می‌گویند با توجه به روایات در زمان امام مهدی (عج) امکان گناه کردن وجود ندارد، آیا این گفته‌ها درست است؟

این روایات، نه فقط دلالت بر عدم امکان گناه و بی اختیار بودن انسان نمی‌کند؛ بلکه کاملاً دلالت بر وجود اختیار و امکان گناه می‌کند. این مطلب، به توضیح نیاز دارد. اولاً می‌دانیم که مقصود از عدل در این روایات، عدل در مقابل ظلم است، و این معنا از «عدل»، در جایی امکان تحقق دارد که امکان ظلم باشد. در جایی می‌توان گفت یک فعل، عادلانه است که امکان ظالمانه بودن آن هم باشد. اگر در جایی امکان ظلم نباشد و انسان مجبور به انجام یک طرف باشد، دیگر اطلاق «عدل» معنا ندارد. نکته مهم دیگر، این است که اختیار داشتن انسان، بدین معنا نیست که حتماً باید ظلم و گناه کند. آنچه اختیار انسان را ثابت می‌کند امکان گناه و ظلم است، نه انجام گناه.

پرسش: اگر در زمان امام عصر (عج) امکان گناه وجود دارد پس چرا ظلم و گناه صورت نمی‌گیرد و یا بسیار اندک است؟

جواب این سؤال، به صورت بسیار زیبایی در روایاتی که ویژگی‌های آن زمان را بیان می‌کند، وارد شده است. می‌دانیم که ریشه گناه، غلبه کردن هوای نفس بر عقل و خرد است و اگر انسان تابع عقل باشد و بر عواقب گناه بیندیشد، هرگز گناه نمی‌کند. در روایات، وارد شده که در آن زمان، عقل انسان‌ها کامل می‌شود (بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۳۶)، پس در آن زمان، چون عقل کامل می‌شود و هوای نفس تابع عقل می‌گردد، کسی به کسی ظلم نمی‌کند؛ گرچه امکان ظلم و گناه هست و اختیار هم باقی است.

باید توجه داشت انسان‌های دوران ظهور همانند انسان‌های دوران غیبت دارای اختیارند. آنان خود، باید نیکی را بخواهند و به آن عمل کنند، تا سزاوار دریافت پاداش الهی شده و به بهشت بروند. انسان مجبور، نه لایق پاداش است و نه مستحق مجازات و کیفر. این که سخن از اجرای عدالت فراگیر است، خود نشانه آن است که ممکن است فردی دچار خطا و انحراف بشود؛ ولی اگر رفتار او منجر به تجاوز به حقوق دیگران شد، به سرعت عدالت درباره او اجرا شده و مجازات می‌شود.

پرسش: نقش و برنامه حضرت عیسی (ع) در حکومت حضرت مهدی (عج) چیست؟

آنچه از مجموع روایات درباره نزول حضرت عیسی (ع) استفاده می‌شود، اصل فرود آمدن آن بزرگوار و نماز خواندن او پشت سر حضرت مهدی (عج) است. در روایات شیعه، چیزی بیش از این مطرح نشده است که بتوان به آن اعتماد کرد. البته در روایات اهل سنت، به نکته‌های دیگری مانند حضور حضرت عیسی (ع) در بیت المقدس، نیز درگیری و جنگ او با دجال و قتل دجال نیز اشاره شده است.

می‌توان گفت نماز خواندن حضرت عیسی (ع) پشت سر امام مهدی (عج) که آخرین حجت خدا میان مسلمانان و جانشین بر حق پیامبر خاتم است، برای اثبات این حقیقت بزرگ است که دین اسلام آخرین دین الهی، و پیامبر اسلام (ص) آخرین پیامبر از سلسله انبیای الهی است. نماز خواندن حضرت عیسی (ع) در جایگاه پیشوای گسترده‌ترین دین جهان که بیشترین پیروان را به خود اختصاص داده است، راه را برای حق جویان عالم باز خواهد کرد و این، بزرگ‌ترین نقشی است که یک پیامبر بزرگ برای هدایت نسل‌ها بر عهده دارد و به خوبی آن را به انجام می‌رساند. در واقع، نماز حضرت عیسی (ع) پشت سر امام مهدی (عج) یک نماز عبادی و سیاسی است که حاکمیت و پیشوایی بر حق امام مهدی (عج) را بر همه جهانیان اعلام می‌دارد.

نهاد تخصصی حضرت مهدی (عج)
اسان یزد

سازمان فرهنگ و کتابخانه ملی
سروداری یزد

جرعه مهدوی

شماره ۴۱ مورخ ۱۴۰۲/۰۹/۱۸

مرحله هفتم

مسابقه از محتوای جرعه مهدوی
هر سال نهم ربیع و نیمه شعبان
با جوایز ارزنده

برگرفته از کتاب
آفتاب مهر (دفتر اول)

«یکمصد و ده پرسش و پاسخ مهدوی
جمعی از محققین مرکز تخصصی مهدویت»

حضرت زهرا (س) متصف به دو ویژگی راضیه و مرضیه است از خدا راضی است و خدا هم از او خشنود است. ایشان همه اعمالش در مسیر خشنودی الهی بود و همواره خواست الهی را بر خواست خود مقدم می کرد. حضرت تجسم رضایت الهی بود؛ از این رو خشم و خشنودی او منشأ خشم و خشنودی الهی شد؛ به گونه ای که رضا و غضب الهی به دنبال رضا و غضب فاطمه است، این یعنی عصمت و مصونیت محض؛ یعنی هرگز شادی و غم او جنبه شخصی و نفسی نداشت.

برخی مصادیق رضایت الهی در زندگی آن حضرت:

۱. ازدواج و رضایت خدا

روزی که امیرالمؤمنین علی (ع) از فاطمه (س) خواستگاری کرد نخستین سؤالی که فاطمه (س) پرسید این بود که آیا خدا و پیامبر راضی هستند؟ رسول خدا (ص) فرمود: «أَذْنُ اللَّهِ فِيهِ مَنْ السَّمَاءُ» خدا از آسمان اجازه فرموده است، فاطمه (س) در حالی که لبخند میزد فرمود: «رَضِيْتُ بِمَا رَضِيَ اللَّهُ لِي؛ خشنودم به آنچه خدا و پیامبر راضی هستند.» ای کاش، ملاک در ازدواج دخترها و پسرهای ما هم کسب رضایت الهی باشد! آنها نخست باید دین و اخلاق خواستگار را بررسی کنند نه چهره و ثروت و موقعیت اجتماعی، نه این که اینها مهم نیست حتما مهم است؛ اما ملاک اصلی نباشد. اخلاق و دین داری بسیار مهم است.

۲. انفاق و رضایت الهی

آن حضرت بارها برای رضایت خدا انفاق کرد با دست خود نان تهیه کرد؛ در حالی که روزه بود. فقط برای رضایت الهی هنگام افطار، یک شب یا سه شب، نان را به مسکین و یتیم داد و خود و خانواده با آب افطار کردند که هیجده آیه سوره هل آتی نازل شد «تِلْكَ الدَّارُ الْآخِرَةُ نَجْعَلُهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِي الْأَرْضِ وَلَا فَسَادًا وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ.» رسول خدا (ص) هنگام بازگشت از هر سفری ابتدا به خانه دخترش می آمد، مدتی می ماند و سپس به منزل خود میرفت. در یکی از سفرها وقتی به منزل فاطمه (س) آمد مشاهده کرد فاطمه (س) دستبند و گوشواره ای برای خود تهیه کرده و پرده ای بر در خانه خود آویخته است. رسول خدا زود از نزد دخترش رفت. حضرت فاطمه (س) متوجه ناراحتی پدر شد؛ از این رو بلافاصله این زینت ها را نزد پدر فرستاد و عرض کرد: اینها را در راه خدا انفاق کنید. رسول خدا (ص) سه مرتبه فرمود: «آنچه را میخواستم، فاطمه انجام داد. پدرش به فدای او باد!»

۳. مصائب و رضایت الهی

هنگامی که رسول خدا (ص) حوادث تلخ آینده را برای دخترش شرح میداد، سخن به ماجرای کربلا کشید فاطمه (س) پرسید چه کسی حسینم را به شهادت می رساند؟ رسول خدا (ص) فرمود: «بدترین فرد از افراد امت من». حضرت زهرا (س) عرض کرد: «قَالَتْ يَا أَبَهُ سَلِمْتُ وَرَضِيْتُ وَتَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ؛ ای پدر در برابر خواسته های پروردگار تسلیم و راضی ام و بر خدا توکل میکنم.»

۴. دفاع از امامت و رضایت الهی

آن حضرت بعد از رحلت رسول خدا (ص) در تمام عمر باقی مانده اش همواره به دفاع از ولایت و امامت پرداخت و خطبه خواند حتی در خانه مهاجر و انصار رفت و خود را سپر قرار داد. انگیزه این دفاع صرفا حرکت در مسیر وظیفه و تکلیف و کسب خشنودی الهی بود. او امام را مانند کعبه می دانست و دفاع از امام را دفاع از اسلام و توحید تلقی می کرد.

بنیاد مسیحی حضرت زینب (س) همدانی
اسان یزد

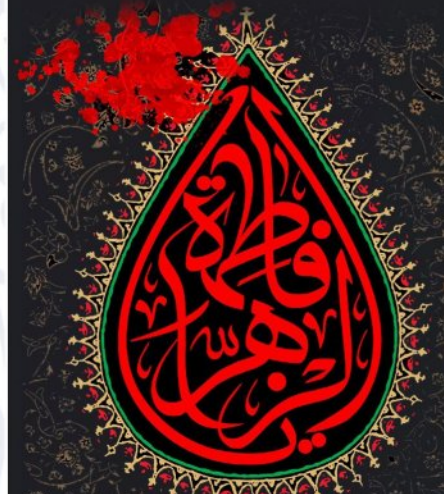
سازمان فرهنگ و ارتباطات
سرداری یزد

جرعه مهدوی

شماره ۴۲ مورخ ۱۴۰۲/۰۹/۲۵

مرحله هفتم

مسابقه از محتوای جرعه مهدوی
هر سال نهم ربیع و نیمه شعبان
با جوایز ارزنده

نمایندگانی محترم
اسان نزد

سازمان فرهنگ و عبادت
شهرداری یزد

پرسش‌ها و پاسخ‌ها در مهدوس

پرسش: آیا حضرت مهدی (عج) هنگام ظهور خود، احکام جدید می آورد؟

دین کامل و جامع اسلام به صورت تمام و کمال بر وجود مقدس پیامبر اکرم (ص) نازل شد و آنچه مردم بدان نیاز داشتند، در اختیار پیامبر (ص) قرار گرفت. آیه سوم سوره مائده بر این مطلب دلالت دارد. البته باید توجه داشت که این «کمال دین» و «اتمام نعمت» و «رضایت الهی از دین اسلام، برای مردم» هنگامی است که ولایت و امامت امامان معصوم (ع) را در جایگاه مفسر و معلم قرآن در متن دین بپذیرند. آیه ۶۸ سوره مائده که روز هجدهم ذی الحجه (در جریان غدیر خم) نازل شد این مطلب را ثابت می کند؛ بنابراین هر حکمی توسط امامان بیان یا اجرا می شود، بر گرفته از دین اسلام می باشد.

در روایات، به پاره ای از احکام اشاره شده است که در زمان ظهور به اجرا گذاشته می شود. درباره این احکام (در صورت پذیرش صدور آن از معصومان (ع)) توجه به چند مطلب ضروری است:
الف. برخی احکام الهی، بر پیامبر نازل شد؛ ولی شرایط و اجرای آن در زمان ظهور فراهم شده و به مرحله اجرا گذاشته می شود.

ب. با گذشت زمان، به علت سیطره زور مداران و وجود تحریفگران، ممکن است تغییراتی در برخی احکام پدید آمده باشد. چنین مواردی در زمان ظهور، تصحیح می شود.

ج. چون فقها در استنباط و فهم حکم شرعی، از یک سلسله قواعد و اصول بهره می برند، در تعدادی از احکام ممکن است برداشت مجتهدی مطابق با واقع نباشد (هر چند او معذور بوده و فتوای او لازم الاجرا است و ما مکلف به انجام آن هستیم. به این نوع از احکام، حکم ظاهری گفته می شود). در زمان ظهور، حکم واقعی گفته می شود.

د. برخی احکام، در شرایطی خاص و اضطراری و به علت تقیه اعلام شده است. در زمان ظهور به علت عدم تقیه، حکم واقعی بیان می شود.
از امام باقر (ع) نیز نقل شده است:

امهدی [ع] هیچ بدعتی را وانگذارد، مگر این که آن را از ریشه برکنند و از هیچ سنتی نمی گذرد، مگر این که آن را برپا کند (بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۳۹).

پرسش: منظور از دین و قرآن جدیدی که امام زمان (عج) می آورد، چیست؟

تعبیر دین جدید و قرآن جدید در روایات وجود ندارد. در این باره علما و اندیشوران بزرگوار ما مباحثی مطرح کرده اند که به پاره ای از آن ها اشاره می کنیم:

الف. مطابق برخی روایات، بخشی از احکام به سبب نبودن شرایط آن ها توسط معصومان (ع) بیان نشده است و فقط علم آن ها نزد اهل بیت (ع) باقی مانده است که در عصر ظهور بیان می شود.

ب. بخشی از احکام به سبب دور شدن مردم از حقایق دین، مهجور و فراموش می شود که در عصر ظهور، زنده و احیا می شود.

ج. به علت برخی موانع، برخی احکام به درستی اجرا نمی شود. عصر ظهور، دوران اجرای کامل و صحیح احکام است.

د. در عصر ظهور، به علت بالا رفتن سطح فکر و آمادگی و قابلیت بیشتر مردم برای پذیرش معارف دینی، حقایق و معرفت های دینی به صورت گسترده در اختیار مردم قرار می گیرد.

ه. اسلوب و روشی که امام مهدی (عج) در حکومت داری از آن استفاده می کند، با روش های رایج و شناخته شده نزد مردم متفاوت است.

و. در طول تاریخ، به علت آن که امامت و مدیریت معصوم پذیرفته نشد و نااهلان اختیار حکومت و برطرف کردن نیازهای فکری و دینی را به عهده گرفتند که نتیجه آن نیز غیبت امام معصوم (ع) را رقم زد، بدعت ها و انحرافات در دین به وجود آمد که در پاره ای موارد، از مسلمات و ضروریات دین شمرده شد. تلاش فقهای شیعه به علت مظلومیت و اقلیت آنان، راه به جایی نبرد؛ ولی در عصر ظهور بدعت ها از بین می رود.

در پایان ذکر این نکته هم ضروری است که از آنجا که اکثریت مسلمانان را اهل سنت تشکیل می دهند و آنان نیز از علوم اهل بیت (ع) فاصله دارند و تحریفات زیادی در اعتقادات و احکام آنها وارد شده است به همین خاطر وقتی امام زمان (عج) اسلام را که بر مبنای مذهب تشیع و اهل بیت (ع) است، رواج می دهد در نگاه اهل سنت به عنوان دین جدید جلوه می دهد.

در پایان ذکر این نکته هم ضروری است که از آنجا که اکثریت مسلمانان را اهل سنت تشکیل می دهند و آنان نیز از علوم اهل بیت (ع) فاصله دارند و تحریفات زیادی در اعتقادات و احکام آنها وارد شده است به همین خاطر وقتی امام زمان (عج) اسلام را که بر مبنای مذهب تشیع و اهل بیت (ع) است، رواج می دهد در نگاه اهل سنت به عنوان دین جدید جلوه می دهد.

در پایان ذکر این نکته هم ضروری است که از آنجا که اکثریت مسلمانان را اهل سنت تشکیل می دهند و آنان نیز از علوم اهل بیت (ع) فاصله دارند و تحریفات زیادی در اعتقادات و احکام آنها وارد شده است به همین خاطر وقتی امام زمان (عج) اسلام را که بر مبنای مذهب تشیع و اهل بیت (ع) است، رواج می دهد در نگاه اهل سنت به عنوان دین جدید جلوه می دهد.

جرعه مهدوس

شماره ۴۳ مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۰۲
مرحله هفتم

مسابقه از محتوای جرعه مهدوی
هر سال نهم ربیع و نیمه شعبان
با جوایز ارزنده

برگرفته از کتاب
آفتاب مهر (دفتر اول)

«یکمصد و ده پرسش و پاسخ مهدوی
جمعی از محققین مرکز تخصصی مهدویت»

پرسش‌ها و پاسخ‌ها در مهدوی

بسمه تعالی

نیابت سید محمد مهدوی مودنی
اسان یزد

سازمان فرهنگ و ارتباطات
شهرداری یزد

جرعه مهدوی

شماره ۴۴ مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۰۹

مرحله هفتم

مسابقه از محتوای جرعه مهدوی
هر سال نهم ربیع و نیمه شعبان
با جوایز ارزنده

برگرفته از کتاب

آفتاب مهر (دفتر اول)

«یکصد و ده پرسش و پاسخ مهدوی

جمعی از محققین مرکز تخصصی مهدویت»

پرسش: رجعت چیست؟ لطفاً آن را به صورت کامل توضیح دهید؟
رجعت، به معنای بازگشت است و مراد از آن، این است که «خداوند گروهی از مردگان را با همان شکل خود به دنیا بازگرداند» (اوائل المقالات، ص ۷۷). از نظر شیعه، در زمان ظهور دولت حق، برخی از مردم که از دنیا رفته اند، دوباره زنده می شوند. اصل رجعت، یک امر مسلم قرآنی است. خداوند در آیات متعدد به زنده شدن برخی مردگان اشاره دارد؛ مانند زنده شدن برخی از بنی اسرائیل (بقره ۲: ۵۵ و ۵۶)، زنده شدن یکی جوان بنی اسرائیلی (بقره ۲: ۷۳)، زنده شدن هزاران نفر (بقره ۲: ۲۴۳)، زنده شدن یکی از اولیای الهی (بقره ۲: ۲۵۹) و حتی یکی از معجزات و ویژگی های حضرت عیسی (ع) زنده کردن برخی از مردگان بود (آل عمران ۳: ۴۹) و نمونه های متعدد دیگر.

آیاتی نیز وجود دارد که بر رجعت، در زمان ظهور امام زمان (عج) دلالت می کند؛ مانند آیه ۸۳ از سوره نمل که می فرماید:

«آن روز، از هر امتی، گروهی را محشور می کنیم.»

امام صادق (ع) می فرماید:

«این آیه، مربوط به رجعت است. آیا خداوند در قیامت از هر امت، گروهی را محشور می کند و بقیه را رها می سازد؟ آیه قیامت، این آیه است که می فرماید: «و آنان را گرد آوریم و هیچ یک را فرو گذار نمی کنیم» (بحار الانوار، ج ۵۳، ص ۵۱).

این آیه، به روشنی، به وقوع چنین امری (رجعت) دلالت می کند، روزی که فقط گروهی زنده شوند و نه همه مردم.

روایات مربوط به رجعت را نیز می توان در جلد ۵۳ از کتاب بحار الانوار، دید. برای نمونه، در روایتی، مأمون از امام رضا (ع) می پرسد: «نظر شما در باره رجعت چیست؟» امام پاسخ می دهند:

«همانا رجعت، واقعیت دارد» (بحار الانوار، ج ۵۳، ص ۵۹).

امام صادق (ع) می فرماید: «از ما نیست کسی که به رجعت ما باور نداشته باشد» (بحار الانوار، ج ۵۳، ص ۹۲).

بنابراین، به وقوع پیوستن چنین مسأله ای از مسلمات است و جای هیچ گونه شکی ندارد؛ به همین سبب در زیارت آل یاسین که امام زمان (عج)، خود به شیعیانش آموخته، آمده است:

«رجعت شما، حق است و شکی در آن نیست.»

بعد از ثابت شدن رجعت، به نکاتی در باره آن اشاره می کنیم:

- بنا بر روایات، رجعت همگانی نیست و تنها مؤمنان خالص و کافران خالص بر می گردند.

- بعضی از افراد، همان ساعات اولیه ظهور رجعت می کنند و از یاران اولیه هستند؛ مانند مقداد، سلمان، مالک اشتر و اصحاب کهف و عده ای پس از استقرار حکومت و برای بهره مندی از حکومت عدل، زنده می شوند.

- میان حوادث رجعت، برگشت امامان (ع) به دنیا، از نکات قابل توجه است. بنا بر روایات، اولین فردی که از امامان (ع) رجعت می کند، امام حسین (ع) است که هنگام رحلت امام زمان (عج) رجعت می کند و مراسم خاک سپاری آن حضرت را عهده دار می شود. سپس حکومت آن حضرت را به مدت طولانی رهبری می کند. به رجعت امیرالمؤمنین (ع) و پیامبر (ص) نیز در روایات تصریح شده است. رجعت سایر امامان (ع) را نیز، از بعضی روایات می توان استفاده کرد.

حکومت جهانی امام مهدی (عج) با رجعت امامان (ع) و مؤمنان صالح، مدت زمان بسیار طولانی ادامه خواهد یافت. می توان گفت: اساساً، عمر دنیا بعد از استقرار حکومت مهدوی، تازه آغاز می شود و حکومت امامان معصوم (ع)، آخرین حکومت است - یعنی دیگر حاکمان جور به حکومت نمی رسند - و بعد از آن، قیامت بر پا می شود.

گفتنی است امر رجعت هر چند بر اساس آیات و روایات امری مسلم و پذیرفته شده است، جزئیات آن واضح و شفاف نیست؛ بنابراین ما اصل رجعت را به صورت کلی می پذیریم و از اظهار نظر قطعی درباره جزئیات خودداری می کنیم.

باسمه تعالی پرسش‌ها و پاسخ‌ها در مهدوی

پرسش: محل زندگی حضرت مهدی (عجل الله تعالی فرجه الشریف) در دوره غیبت کجا است؟ آیا داستان جزیره خضرا واقعیت دارد؟

آنچه درباره محل زندگی حضرت مهدی (عجل الله تعالی فرجه الشریف) گفته می‌شود، براساس حدس و گمان است؛ زیرا غیبت امام، خود دلیل روشنی بر آن است که مکان شناخته شده‌ای برای آن حضرت، وجود ندارد.

داستان جزیره خضرا که در بحار الأنوار آمده است، اعتباری ندارد و عالمان و کارشناسان دینی، آن را رد کرده‌اند و دلایل سستی و بی اعتباری آن را بیان کرده‌اند.^۱ در این داستان، ادعا شده است که امام مهدی (عجل الله تعالی فرجه الشریف) و فرزندان، در جزیره‌ای سبز و خرم زندگی می‌کنند. این مطلب، با آنچه درباره امامان معصوم (علیهم السلام) شنیده ایم، از همراهی و همسانی با شیعیان که در سختی‌ها و رنج‌ها زندگی می‌کنند، سازگاری ندارد. نیز این داستان مشتمل بر مطالبی متناقض و متضاد است و در آن سخن از تحریف قرآن به میان آمده است. به علاوه، راوی این داستان نیز ناشناس است. مرحوم مجلسی، خود می‌گوید داستان جزیره خضرا را در کتب معتبر نیافتیم.^۲

مقابل داستان فوق، روایاتی داریم که می‌گویند آن حضرت، میان مردم زندگی می‌کند و در راه‌های آن‌ها قدم می‌گذارد و بر فرش‌های آنان، پا می‌نهد. این‌ها، حاکی از حضور مداوم و مستمر حضرت در میان شیعیان است. حضرت علی (علیه السلام) می‌فرماید: سوگند به خدای علی! حجت خدا، میان مردم هست و در راه‌ها گام بر می‌دارد؛ به خانه‌های آن‌ها سر می‌زند و در شرق و غرب زمین، رفت و آمد می‌کند. گفتار مردم را می‌شنود و بر ایشان سلام می‌کند و می‌بیند و دیده نمی‌شود، تا وقت معین و وعده الهی.^۳

پرسش: آیا عمر طولانی از نظر عقل امکان پذیر است؟

همه امور، از دیدگاه عقل به دو دسته کلی تقسیم می‌شوند: امور عادی و امور محال

امور محال نیز به دو دسته تقسیم می‌شوند:

۱. محال عقلی: امری که از نظر عقل، به هیچ عنوان موجود نمی‌شود؛ زیرا به تناقض می‌انجامد.
۲. محال عادی: امری که تحقق آن، در حالت عادی محال است؛ ولی عقل پیدایش آن را نفی نمی‌کند؛ مانند معجزاتی که از انبیای گرامی صادر می‌شد. این‌گونه امور، چون دارای شرایط و زمینه‌های شناخته شده نیستند به صورت عادی محال است موجود شوند؛ ولی با وجود علل و شرایط خاص، عقل پیدایش آن‌ها را ممکن می‌داند.^۴

بنابراین جریان طول عمر امام دوازدهم (علیه السلام)، نیز از جمله امور محال عادی و به عبارت دیگر خرق عادت است و علم نمی‌تواند خرق عادت را نفی کند در این زمینه مرحوم طباطبایی قدس سره می‌فرماید:

کسی که به اخباری که در خصوص امام غایب از پیغمبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) و سایر ائمه اهل بیت (علیهم السلام) وارد شده مراجعه نماید، خواهد دید نوع زندگی امام غایب را به طریق خرق عادت معرفی می‌کنند. البته خرق عادت غیر از محال است و از راه علم هرگز نمی‌توان خرق عادت را نفی کرد؛ زیرا هرگز نمی‌توان اثبات کرد که اسباب و عواملی که در جهان کار می‌کنند تنها همانها هستند که ما آنها را دیده ایم و می‌شناسیم و دیگر اسبابی که ما از آنها خبر نداریم، یا آثار و اعمال آنها را ندیده ایم، یا نفهمیده ایم، وجود ندارد. از این روی ممکن است در فردی یا افرادی از بشر اسباب و عواملی به وجود آید که عمری بسیار طولانی هزار یا چندین هزار ساله برای ایشان تأمین نماید و از اینجاست که جهان پزشکی تا کنون از پیدا کردن راهی برای عمرهای بسیار طولانی، نومید و مأیوس نشده است.^۵

جرعه مهدوی

شماره ۴۵ مورخ ۱۶/۱۰/۱۴۰۲
مرحله هفتم

مسابقه از محتوای جرعه مهدوی
هرسال نهم ربیع و نیمه شعبان
با جوایز ارزنده

برگرفته از کتاب
آفتاب مهر (دفتر اول)

«یکصد و ده پرسش و پاسخ مهدوی
جمعی از محققین مرکز تخصصی مهدویت»

۱. دادگستر جهان، ابراهیم امینی و جزیره خضرا ۳. الفیبه، نعمانی، باب ۱۰، حدیث ۳، ص ۱۴۴. ۵. شیعه در اسلام؛ علامه طباطبایی، بخش سوم، ص ۲۳۵. ۲. بحار الأنوار، ج ۵۲، ص ۱۵۹. ۴. رک: نگین آفرینش، ص ۹۸-۹۴.

بنا بر اساس سند تحول بنیادین
اسان یزد

سازمان فرهنگ و ارتباطات
شهرداری یزد

پرسش‌ها و پاسخ‌ها در مهدوی

پرسش: آیا واسطه فیض بودن امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف)؛ در نعمت‌ها و در عالم وجود غیر از روایات، ریشه قرآنی هم دارد؟

در این باره به مباحثی می‌توان اشاره کرد:

شفاعت: یکی از معارفی که قرآن در آیات فراوان به آن اشاره می‌فرماید، شفاعت است. معنای شفیع، واسطه است. خداوند، میان خود و موجودات دیگر، شفیعان یا به اصطلاح واسطه‌هایی را قرار داده است.

با توجه به این مطلب، آیاتی که در آن‌ها به شفاعت و سببیت اشاره شده است، واسطه فیض بودن را می‌رساند. البته این واسطه فیض بودن، شامل همه موجودات است که مصداق کامل آن، امامان (ع) هستند؛ زیرا آنان، از نظر قدرت وجودی و قرب به خداوند، از همه موجودات بالاتر هستند؛ خداوند می‌فرماید:

«آنچه در آسمان‌ها و آنچه در زمین است، از آن اوست: کیست که در نزد او، جز به فرمان او

شفاعت کند؟

مرحوم علامه طباطبایی تصریح می‌فرماید که منظور از این دو آیه، شفاعت تکوینی است^(۱) در تفسیر عیاشی از امام صادق (ع) نقل شده است که منظور از این شفیعان، ما هستیم، پس هر خیر و خوبی که به ما می‌رسد، با شفاعت و وساطت و سببیت امامان است. وقتی دعا می‌کنیم، امامان، مریض ما را شفا می‌دهند؛ یعنی در حقیقت، آنان در عالم تکوین تصرف می‌کنند و این بهبودی را از خداوند متعال می‌گیرند و این هم نوعی وساطت در فیض است. فرشتگان که در آیات فراوانی، واسطه بین خداوند و موجودات دیگر معرفی شده‌اند، سجده بر انسان کامل می‌کنند و این خود، نشانه مقام بلند انسان کامل است. طبیعی است هر موجود قوی‌تر و نزدیک‌تر به خداوند، سبب و واسطه میان خدا و موجودات پایین‌تر است؛ پس انسان کامل، واسطه میان فرشتگان و خداوند است و این واسطه بودن، همان واسطه بودن در وجود و فیض هستی است.

با توجه به این موارد، می‌توان نتیجه گرفت خداوند، خالق و به وجود آورنده همه موجودات است؛ اما این فیض وجود، به اذن الله، توسط امامان، به ماسوی الله می‌رسد؛ همان‌گونه که ربوبیت حضرت حق نیز از طریق امامان (ع)، تحقق می‌یابد.

پرسش: چرا انتظار فرج، افضل اعمال است؟

انتظار فرج، به معنای امید به آینده روشن و تحقق ارزش‌ها و خوبی‌ها است. چنین نگاهی به انسان، شور و نشاط و حرکت می‌دهد؛ به گونه‌ای که هم برای اصلاح خود اقدام می‌کند و هم محیط پیرامون خود را تحت تاثیر قرار می‌دهد. منتظر، ساکت و ساکن نمی‌ماند، بلکه کارها و تلاش‌های خود را در جهت زمینه‌سازی برای تحقق ظهور انجام می‌دهد. بنابراین، انتظار، نه تنها یک عمل فردی که یک کار جمعی و تشکیلاتی است که به طور مداوم، جامعه و افراد را تحت تاثیر قرار می‌دهد.

نیز انتظار، سبب استقامت و پایداری مسلمانان برابر فشارها و سختی‌ها می‌شود و از یأس و ناامیدی آنان، جلوگیری می‌کند.

با این وصف، انتظار، ظرفیت و توانایی فراوانی برای تحقق جامعه آرمانی و اسلامی موعود، ایجاد می‌کند؛ به همین سبب، با فضیلت‌ترین عمل‌ها شمرده شده است.

جرعه مهدوی

شماره ۴۶ مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۲۳
مرحله هفتم

مسابقه از محتوای جرعه مهدوی
هر سال نهم ربیع و نیمه شعبان
با جوایز ارزنده

برگرفته از کتاب
«آفتاب مهر» (دفتر اول)

«یکمصد و ده پرسش و پاسخ مهدوی
جمعی از محققین مرکز تخصصی مهدویت»

وظایف منتظران امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف) چیست؟
وظایفی که بر عهده یک منتظر است عبارت است از:

۱. معرفت و شناخت امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف)؛ در روایات ما، تأکید فراوان شده است که انسان باید امام زمان خود را بشناسد؛ چون، پیمودن مسیر درست و صراط مستقیم الهی، جز به معرفت او ممکن نخواهد بود. پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمود:
من مات و لم یعرف امام زمانه مات میتة جاهلیة؛ هر کس بمیرد؛ در حالی که امام زمان خود را نشناخته باشد، به مرگ جاهلیت مرده است!

۲. الگو پذیری: پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید:

خوشا به حال آنان که قائم خاندان مرا درک کنند؛ در حالی که پیش از دوران قیام، به او و امامان پیش از او اقتدا کرده و از دشمنان ایشان، اعلام بیزاری کرده باشند. آنان، دوستان و همراهان من و گرامی ترین امت، نزد من هستند.^۲
از مهم ترین رفتارها، پرهیزگاری و حسن خلق است. امام صادق (علیه السلام) فرمود:

هر کس دوست دارد از یاران حضرت قائم (علیه السلام) باشد، باید منتظر باشد و در حال انتظار، به پرهیز کاری و اخلاق نیکو رفتار کند.^۳

۳. یاد حضرت: اگر کسی به حقیقت، منتظر محبوب خود باشد، پیوسته در اندیشه او خواهد بود. منتظر واقعی، سعی می کند در همه حال، به یاد آن بزرگوار باشد و اعمال خود را از انحراف و کجی ها حفظ کند. یاد آن حضرت، با خواندن دعاهای آن بزرگوار، توسل به آن عزیز، صدقه دادن برای سلامتی او، انجام دادن خیرات به نیابت او، دعا کردن برای تعجیل فرج او، ندبه کردن در فراق او و تجدید پیمان در یاری او، تحقق می یابد.

۴. تلاش برای حفظ ایمان در زمان غیبت: از آن جا که در زمان غیبت، خطرات فراوانی برای ایمان و عمل پیش می آید و فکرها و مذاهب انحرافی در مسیر انسان پیدا می شود و شیاطین دوست نما سعی در گمراهی انسان دارند، انسان منتظر، پیوسته در حفظ ایمان و عمل خود می کوشد. در این زمینه، او پیرو مجتهد جامع الشرایط مورد سفارش و توجه امامان معصوم (علیهم السلام) است؛ زیرا او کسی است که از نظر علمی و عملی، مورد تأیید آن حضرت قرار گرفته است.

۵. زمینه سازی برای ظهور: منتظر واقعی، با درک صحیح معنای انتظار، می کوشد زمینه ظهور امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف) را تقویت کند؛ بنابراین، هم به اصلاح نفس و خودسازی می پردازد و هم با امر به معروف و نهی از منکر، سعی در ساختن جامعه دارد؛ پس او فردی متعهد برابر خود و جامعه خویش است.

جرعه مهدوی

شماره ۴۷
مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۳۰
مرحله هفتم

مسابقه از محتوای جرعه مهدوی
هر سال نهم ربیع و نیمه شعبان
با جوایز ارزنده

برگرفته از کتاب آفتاب مهر (دفتر اول)
«یکصد و ده پرسش و پاسخ مهدوی
جمعی از محققین مرکز تخصصی مهدویت»

جرعه مهدوی

شماره ۴۸
مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۰۷
مرحله هفتم

مسابقه از محتوای جرعه مهدوی
هر سال نهم ربیع و نیمه شعبان
با جوایز ارزنده

ویژگی های یاران امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف) چیست؟

با توجه به روایات، می توان ویژگی ها و صفات یاران را چنین برشمرد:

۱. معرفت عمیق به خدا و امام خویش: در حدیثی از امام صادق (علیه السلام) نقل شده است:

«در قلوب آنان [یاران مهدی (عجل الله تعالی فرجه الشریف)] شکی به ذات خدا نیست»^۱.
یعنی چنان به خداوند معرفت دارند که ذره ای تردید و شک در آنان راه ندارد.

۲. اطاعت کامل: نتیجه معرفت صحیح، اطاعت همه جانبه از امام است. از امام صادق (علیه السلام) نقل شده است:

«اطاعت آنان از امام، از فرمان برداری کنیز برابر مولایش، بیشتر است»^۲.

۳. عبادت و صلابت: امام صادق (علیه السلام) درباره آنان فرمود:

شب ها را با عبادت به صبح می رسانند و روزها را با روزه به پایان می برند^۳. و این یاد حق، در همه حالات آنان تجلی دارد. همچنین فرمود:

«آنان، مردانی هستند که گویا، دل هایشان پاره های آهن است»^۴.

۴. جان نثاری و شهادت طلبی: امام صادق (علیه السلام) فرمود:

[یاران مهدی (علیه السلام)] در میدان رزم، در اطراف او می چرخند و با جان خود، از او محافظت می کنند^۵. همچنین فرمود:

«آنان آرزو می کنند در راه خدا به شهادت برسند»^۶.

۵. شجاعت و دلیری: حضرت علی (علیه السلام) در وصف آنان فرمود:

همه آنان، شیرانی هستند که از بیشه، بیرون شده اند و اگر اراده کنند، کوه ها را از جا می کنند^۷.

۶. صبر و بردباری: حضرت علی (علیه السلام) می فرماید:

آنان، گروهی هستند که به سبب صبر و بردباری در راه خدا، بر خداوند منت نمی گذارند و از این که جان خویش را تقدیم حضرت حق می کنند به خود نمی بالند و آن را بزرگ نمی شمارند^۸.

۷. اتحاد و همدلی: آنان، خودخواهی ها و خواسته های شخصی را از خود دور کرده اند و همه چیز را برای هدف واحد می خواهند و زیر یک پرچم به قیام می پردازند. حضرت علی (علیه السلام) می فرماید:

«ایشان، یک دل و هماهنگ هستند»^۹.

۸. زهد و پارسایی: حضرت علی (علیه السلام) در وصف یاران مهدی (عجل الله تعالی فرجه الشریف) فرموده است:

او، از یارانش بیعت می گیرد که طلا و نقره ای پس انداز نکنند و گندم و جوئی ذخیره نکنند»^{۱۰}.

برگرفته از کتاب آفتاب مهر (دفتر اول)
«یکصد و ده پرسش و پاسخ مهدوی
جمعی از محققین مرکز تخصصی مهدویت»

پرسش و پاسخ‌ها مهدوی

نقش زنان در انقلاب حضرت مهدی (عجل الله تعالی فرجه الشریف) چیست؟

بدون تردید، نقش زنان در تاریخ اسلام، نقش بسیار مهم و تعیین کننده ای بوده و هست. در صدر اسلام، زنانی چون نسیبه را مشاهده می کنیم که در جنگ احد از رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) دفاع می کرد و در این راه زخمی شد. نیز در جنگ احد، بدن امام علی (علیه السلام) پر از زخم شده بود، به طوری که بدن آن حضرت از شصت جا جراحت سخت برداشت. پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) دو زن را به نام سلیم و ام عطیه مأمور مداوای حضرت علی (علیه السلام) نمود، و آن ها طبق مأموریت به زخم بندی مشغول شدند.

همچنین نقش پر اهمیت زهرای اطهر (علیها السلام) در دفاع از حریم ولایت، و رسوایی غاصبان خلافت، امری است روشن و معلوم که در جای خود بحث شده است. زنان در انقلاب جهانی حضرت مهدی (عجل الله تعالی فرجه الشریف) نیز دارای نقش مهمی هستند.

امام صادق (علیه السلام) به مفضل بن عمر می فرماید:

«با حضرت قائم (علیه السلام) سیزده زن همراه است». سؤال شد: «آن ها چه کار می کنند؟» حضرت فرمود: «مجروحان را مداوا و بیماران را پرستاری می کنند؛ همانطور که زمان پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) چنین بود!»

نیز امام باقر (علیه السلام) فرموده است:

سوگند به خدا! سیصد و اندی مرد می آیند که میانشان پنجاه نفر زن هستند. در مکه اجتماع می کنند بی آن که قبلا وعده داده باشند. آمدنشان مانند ابرهای پاییزی است.^۱

با توجه به این مقدمه می توان گفت:

الف. در دیدگاه اسلام، حضور زن در امور اجتماعی یک مسأله پذیرفته شده است و می توان برای آن، مؤید هایی را ذکر کرد:

۱. حضور جدی حضرت زهرا (علیها السلام) و زینب کبرا (علیها السلام) در امور اجتماعی و سیاسی.

۲. حضور زنان در میان سپاهیان پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) که وظایفی هم چون رساندن آب و غذا به رزمندگان، پرستاری مجروحان، تهیه دارو، رساندن مهمات، انتقال شهدا، تشویق رزمندگان و... داشتند. چنین چیزی را در سیره جنگی حضرت امیر (علیه السلام) می توان دید؛ مثل داستان حضور زنی به نام سوده حمدانی در جنگ صفین که رزمندگان را علیه معاویه تشویق می کرد.

ب. اگر سیره امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف) ادامه سیره پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) و امام علی (علیه السلام) است، قطعاً در دولت امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف) نیز زنان از یاری حضرت محروم نخواهند بود. در این باره روایات متعدد داریم.

امام صادق (علیه السلام) فرمود:

«زنان همان کارهایی را که در زمان پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) انجام می دادند، در زمان حضرت قائم (عجل الله تعالی فرجه الشریف) نیز انجام خواهند داد»^۲.

در برخی روایات فقط به اجمال به حضور زن تاکید شده و نامی از تعداد آنان برده نشده است. در برخی روایات به سیزده زن اشاره دارد که هنگام ظهور حضرت مهدی (عجل الله تعالی فرجه الشریف) با ایشان خواهند بود.^۳ البته این روایت، تعداد زنان رجعت کننده در زمان ظهور حضرت را بیان می کند. همچنین برخی روایات تعداد زنان را در جمع یاوران اصلی حضرت پنجاه نفر بیان کرده اند؛ در دسته دیگری از روایات، تعداد یاران زن تا چند هزار نفر برشمرده شده است.^۴ البته این زنان غیر از یاوران اصلی حضرت هستند.

در نتیجه می توان گفت با توجه به سیره نبوی و علوی، حضور زن در حکومت حضرت ولی عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) و میان یاران آن حضرت، امری مسلم است؛ ولی باید توجه داشت که یاری رساندن زنان به حضرت (بر خلاف آنچه متبادر به ذهن است) به جبهه جنگ منحصر نیست؛ بلکه عرصه های مختلفی چون حوزه فرهنگ و سیاست، امور اجتماعی و تربیتی را نیز در بر می گیرد. حوزه هایی که در آن ها میدان یاری برای زنان با حفظ کرامت آن ها، باز است و زنان در حکومت حضرت می توانند در این عرصه ها نقش داشته باشند.^۵

سازمان فرهنگ و کتابخانه ملی
سازمان اسناد و کتابخانه ملی
بنیاد فرهنگی حضرت موسی (ع) موعود
استان یزد

جرعه مهدوی

شماره ۴۹

مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۱۴

مرحله هفتم

مسابقه از محتوای جرعه مهدوی
هر سال نهم ربیع و نیمه شعبان
با جوایز ارزنده

برگرفته از کتاب آفتاب مهر (دفتر اول)
«یکصد و ده پرسش و پاسخ مهدوی
جمعی از محققین مرکز تخصصی مهدویت»

۱. اثبات الهداء، ج ۲، باب ۳۲، فصل ۴۸، ص ۵۷۵، ج ۷۲۵.

۲. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۲۲۳.

۳. اثبات الهداء، ج ۲، باب ۳۲، فصل ۴۸، ص ۵۷۵، ج ۷۲۵.

۴. اثبات الهداء، ج ۲، باب ۳۲، فصل ۴۸، ص ۵۷۵، ج ۷۲۵.

۵. نشانه هایی از دولت موعود، ص ۸۳.

۶. برای مطالعه بیشتر، ر.ک: سیمای آفتاب، حبیب الله طاهری؛ نشانه هایی از دولت موعود (عجل الله تعالی فرجه الشریف)، نجم الدین طیبی.

پرسش و پاسخ‌ها مهدوی بسمه تعالی

سازمان فرهنگ و ارتباطات
سروداری یزد
بنیاد فرهنگی حضرت مهدی (عج) یزد
استان یزد

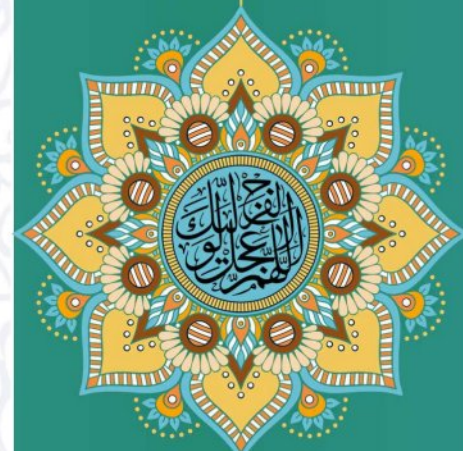
جرعه مهدوی

شماره ۵۰

مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۲۱

مرحله هفتم

مسابقه از محتوای جرعه مهدوی
هرسال نهم ربیع و نیمه شعبان
با جوایز ارزنده

برگرفته از کتاب آفتاب مهر (دفتر اول)
«یکصد و ده پرسش و پاسخ مهدوی
جمعی از محققین مرکز تخصصی مهدویت»

روایاتی می‌گوید: «هر کس در غیبت کبرا، ادعای رؤیت امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف) را کرد، او را تکذیب کنید»: آیا این روایت، بر خلاف لطف کامل پروردگار نیست و آیا برخی عالمان و صلحا، حضرت مهدی (عج) را زیارت نکرده‌اند؟

در پاسخ به این سؤال، باید توجه داشت که:

۱. خداوند مهربان، الطاف و نعمات خود را از مخلوقات خویش دریغ نمی‌دارد؛ بلکه این انسان‌ها هستند که ناسپاسی می‌کنند و با ناشکری و کفران نعمت، آن را از دست می‌دهند. خداوند در قرآن می‌فرماید:

﴿ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي النَّاسِ﴾ (روم: ۴۱)؛

فساد، در خشکی و دریا آشکار شد؛ به دلیل کارهایی که مردم انجام داده‌اند.

بنابراین، اگر از نعمت دیدار امام محروم شدیم، به سبب آن بود که قدر امام دانسته نشد. در نامه‌ای که از وجود مقدس امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف) برای شیخ مفید صادر شده است، حضرت چنین می‌فرماید:

اگر شیعیان ما - که خداوند، آنان را به طاعتش موفق بدارد - بر اجتماع قلوبشان در وفای به عهدی باشند، که بر عهده آنان است، از آنان، مبارکی دیدار ما به تأخیر نمی‌افتد، و هر آینه، سرعت می‌گرفت برای آنان، سعادت دیدار ما با شناخت و معرفت حقیقی و تصدیق آنان نسبت به ما. پس چیزی ما را از آنان منع نکرده، مگر آنچه به ما می‌رسد از آنچه کراهت داریم ما = کردار ناپسند مردم^(۱).

۲. دیدار ظاهری امام، نعمتی بسیار ارزشمند است و یکی از الطاف خداوند مهربان، توفیق دیدار و شرف یابی به خدمت حجت حق و ولی خدا است؛ ولی اگر بنا بر مصالح و شرایطی، لازم شد امام غایب شود و طلب دیدار، به حادثه نامطلوبی منجر شود و برای مثال، خطری را متوجه امام یا فرد خواهان دیدار بکند، آیا باز نیز چنین دیداری می‌تواند لطف الهی باشد؟ باید توجه داشت که خداوند، الطاف بیکران خود را بنا بر مصالح و شرایط، بر مردم فرو می‌ریزد.

۳. در روایت، دیدار، به صورت کلی و مطلق نفی نشده است؛ بلکه با توجه دقیق به متن روایت، روشن می‌شود که «مدعی مشاهده»، آن هم با توجه به شرایطی، دروغگو و افترا زننده است؛ بنابراین، ممکن است دیدارهایی نیز رخ بدهد.

۴. تکذیب مدعی مشاهده، در مواردی، عین لطف است، تا کسی نتواند با ادعای دروغین مشاهده و دیدار، دیگران را بفریبد.

زیارت آن عزیز، امری است که نه تنها ممکن است؛ بلکه واقع شده است. مرحوم شیخ صدوق و شیخ طوسی که از علمای قدیم ما هستند، در کتاب‌های خود، کمال الدین و تمام النعمه و الغیبه بابی را گشوده‌اند درباره افرادی که امام زمان (عج) را دیده‌اند.

۱. «و لو أن أشیاعنا وفقهم الله لطاعته، علی اجتماع من القلوب فی الوفاء بالعهد علیهم لما تأخر عنهم الیمن بلقائنا و لتعجلت لهم السعادة بمشاهدتنا علی حق المعرفة و صدقها منهم بنا، فما یحبسنا عنهم الا ما یتصل بنا ممّا نکرهه»؛ احتجاج، ج ۲، ش ۳۶۰؛ بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۱۷۷